

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

ACTUALMENT

OCASIONS EXCEPCIONALS EN ARTICLES PER A

CAÇADOR.

Barrets, gorres, bruses, pantalons, calçat, Motxilles, polaines, sarrons, ampolles «Thermos», gots, cantimplors, fiambres, cistelles, collars, cadenes, morrons, i cordons per a gossos.

DEL 16 AL 31 JULIOL IMPORTANTÍSSIMS DESCOMPTES sobre les prenes confeccionades en existència

- 60 per 100 en models de vestits per a senyora i capells per a senyora i nena.
- 50 per 100 en models de vestits per a nena.
- 40 per 100 en bruses, faldilles, refajos, bates, abrics de senyora i formes per a capells.
- 25 per 100 en plastrons i corbates per a senyora.
- 20 per 100 en capells per a nens i davantals per a nena.

SECCIÓ D'ESTAMPATS

Teixit vora verda, assortit en dibuixos, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **1'60**

Percal estampat, dibuixos novetat, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **1'25**

Crespó extens assortit en dibuixos, ample 70 centímetres; el metre a ptes. **2'25**

SECCIÓ DE GASSETES I TULS

Crepé «Georgette» tot seda, ample 100 centímetres; el metre a pessetes. **9'00**

SECCIÓ DE QUEVIURES (planta baixa)

Acaben d'establir-se nous preus per a la riquíssima LLET CONDENSADA marca **EL SIGLO**

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correus núm. 1.

(4530 A.

Telèfons números...

(4531 A.

(4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

50 a 100.000 pessetes

acceptaria antiga casa comercial d'aquesta que, amb tot i posseir descompte bancari, té pendents més de 26 comandes d'automòbils de la marca que més es ven. Accepto intervenció a l'administració, o, si es prefereix, vendes i expedició a nom capitalista. Importants i segurs beneficis a partir. Inútil intermediaris. Escriure a J. F. P., Rambla de les Flors, 16 (Anuncis).

Dr. Gil Vernet Cirurgia, Vies urinàries i Hèrnies.-Ma-llorea, 245, pral. De 3 a 5.-Tel. 1.519 G.

Dr. Camps Puntas Vies urinàries i sa cirurgia. Ronda Universitat, 14. De 3 a 5. Econòmica, de 7 a 8 nit

DR. BREMON Raigs X. Radiografia. Radioteràpia. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH, 46. - De 4 a 6.

Dr. Montaña dels Hospitals de París. Pell i Venèri. Sant Pau, 28, principal. 2.

LLOGARIA

camp de futbol, tancat a ser possible, i a prop de la ciutat o de les seves vies de comunicacions. Escriure a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

Objectes per a regals

ESPECIALITAT en:

Vaixelles i servets
crystal - Crista
lleria, pisa,
porcellana

Francisc Ferrer Anglada
Magatzems i Tallers
Corts, 413
Vendes
a l'engros i al detall
Ronda Universitat, 6

LIQUIDACIÓ VERITAT

Casa DEKLA : Fernando, 19

Perles imitació

Collarets, Arracades, Agulles, etc.

Per retirar-se del negoci es liquiden totes les existències

PREUS DE REGAL
solament per pocs dies

Sabó «La Oca»

Fabricant: J. ALERMI - MATARO
qualitat superior

Participariem

en les despeses d'un camp de futbol, si se'ns permetés usar-lo en determinades hores. Ofertes a J. C., 44, LA VEU DE CATALUNYA.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 27 de juliol de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 766'1, 765'7, 764'5.

Termòmetre sec: 24'0, 25'5, 24'5.

Termòmetre humit: 20'3, 22'0, 21'5.

Humitat (centèsimes de saturació): 70, 72, 75.

Direcció del vent: SSE., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 4, 3, 6.

Estat del cel: Serè.

Classes de núvols: Alt. K, CK., C. St.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 26'4; mínima, 20'6; mínima prop del sol, 19'4.

Oscil·lació termomètrica: 5'8.

Temperatura mitja: 23'5.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 102 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

El pròxim diumenge, el Pomell de Jovenut «Sant Jordi» assistirà a la festa inaugural del Pomell «Montserrat» de Castellbisbal, efectuant amb aquest motiu una excursió sota el següent itinerari: Les Planes, Santa Creu d'Olorde, Sant Bartomeu de la Quadra, Papiol i Castellbisbal.

Gábies

i peus de metall. Elegants models. Llorens Germans. Rambla Flors, 30.

Uns guardies de seguretat van detenir a Miquel Abellán Navarro, de 22 anys, el qual va ser sorprès emportant-se'n roba dels banys de Sant Sebastià.

Al passeig de Colom va ser detinguda per la policia una dona a la qual una altra acusava d'haver-li estat 10 pessetes.

A la detinguda se li van ocupar tres capses d'injectables de morfina, la venda dels quals està prohibida.

Vanos Cardús

Portaferri, 10

Un veí del carrer de les Tàpies denuncià que havia convidat a dinar un matrimoni conegut i en un moment de descuit del denunciant s'apoderaren de quatre llençols, un cobrellit i altres diverses peces de roba, les quals valora en unes 70 pessetes.

A instància del denunciant fou detinguda a la plaça Reial la dona, que confessà ser cert que s'apoderaren de les citades peces.

Cristalleries

J. Llorens, R. Flors, 30

El conserge del Club Deportivo Espanyol ha denunciat un subjecte que s'havia apoderat d'unes 38 pessetes i un rellotge de plata de les butxaques de la roba dels socis mentre estaven jugant.

Vaixelles

PORCELLANA

J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Els soldats Joan Masip Sans, Vicens Villar Vilaplana, Miquel Masip Masip i Narcís Domingo Sitja, sol·liciten padrina de guerra que sigui catalana.

Pastissers del Pare d'Intendència de Zeluan (Melilla).

JOIES VILANOVA

Unió, 6

A la matinalada d'ahir fou auxiliat al dispensari de Can Tunis un subjecte qui manifestà dir-se Fabia Alemany Camps, de 28 anys, pagès, sense domicili, el qual tenia una ferida incisa a la regió lumbar dreta i contusions a la cara, pronòstic reservat. Digne el pacient que anava per la carretera del Morrot amb un individu, al qual sols coneix de vista, el qual li va proposar anar a robar preceses al Prat, i com que ell s'hi negà, l'altre el va agredir a cops de puny i després li donà una ganivetada.

Després de curat fou portat a l'Hospital de la Santa Creu.

- Sangrà

Pelayo, 11 Aixetes

T. 1478 A. porcellana

El dissabte passat es reuniren novament diversos directors d'importants Col·legis privats d'aquesta ciutat per tal d'ultimar els detalls de la implantació definitiva, des del curs vinent, de la matrícula anyal en substitució de les actuals quotes mensuals o trimestrals, la qual serà satisfeta en diversos terminis, posant-se d'acord els directors i les famílies dels alumnes.

Aquesta reforma és motivada pel desig de donar estabilitat als col·legis i per evitar els abusos d'algunes famílies que per lleugers pretextos deixen de satisfer les quotes dels col·legis anyal.

La implantació ha estat acordada davant les excel·lents impressions donades pels directors dels col·legis que ja tenen establerta la matrícula anyal.

El pròxim diumenge, a les deu del matí, l'Escola Catalana Mossèn Cinto farà una visita a l'Exposició general escolar de la Mancomunitat.

En aquesta visita, el director senyor Parunella i el professor de dibuix i treball manual senyor Coll, explicaran el procés seguit en els diversos ensenyaments d'aquesta Escola, especialment en el llenguatge, dibuix científic i història.

Es conviden tots els amics de l'Escola i persones que s'interessin pels mètodes seguits en l'esmentada institució.

L'altre dia era el marit d'una venedora ambulante qui tractava d'agredir un urba amb una pedra. Ahir va ser un venedor el que, essent reconvingut per un municipal, el va escometre a

cops de puny i li va dir, en to patibulari, que «tenia moltes ganes de donar-li un cop de ganivet».

De moment, va quedar amb les ganes, i va ser conduït a la delegació. El fet va passar al carrer de la Blanqueria.

Al dispensari de Sant Andreu, va ser curada Maria Navarro Verge, de 37 anys, la qual s'havia fet mal al peu dret per haver caigut intentant pujar en un tramvia en marxa.

Al carrer de Barbara van assistir a Carolina Vidal Agustí, de 45 anys, habitant Cometa, 4, la qual havia caigut baixant d'un tramvia en marxa la Rumbia i s'havia fracturat la cama dreta. Va ingressar a l'Hospital de la Santa Creu.

Aj Moll de Barcelona, un tal Francesc Ferrat, de 40 anys, habitant Salamancas, 55, baixos, va tenir un treball, morint mentre era conduït al dispensari.

Un veí del carrer d'Enna, 105, va denunciar ahir tarda que, mentre era fora de casa, li havien robat 350 pessetes que tenia molt ben amagades dins d'un pot de pisa. La porta no presentava cap senyal de violència.

Un empleat del tunicular de Vallvidrera va requerir ahir la intervenció d'una parella de mossos d'Esquadra per a detenir quatre subjectes que viatjaven sense bitllet, i quan els va reclamar l'import del passatge, van contestar a cops de puny i amb amenaces de mort.

Els mossos van detenir tres dels esmentats individus, havent fugit l'altre - els quals van manifestar dir-se Pere Buxens Salient, de 26 anys, de Sabadell, Pere Espell, de 31, també de Sabadell i Teodor Cosinelles Nieto, de 19, de Barcelona.

Ahir tarda, al carrer de Pelayo, es va trencar un cable del tramvia sense produir cap desgracia. Per aquest motiu, la circulació tramviària va estar interrompuda una hora, agafant els tramvies altres línies.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

Demà, a les sis de la tarda, el senyor Comas d'Argemir, dissertarà, a les Sales de la Cambra de la Propietat Urbana, Magdalenes, 12, sobre l'import de Plus Value, en relació amb els importants avantatges obtinguts en la llei de Pressupostos aprovada darrerament.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LA JUNTA DEL PORT

En l'última sessió celebrada per la Junta del Port sota la presidència de don Rómulo Bosch i Alsina, foren aprovats els comptes corresponents al passat mes de maig, i es tractà, entre altres, dels següents assumptes:

Dades reclamades telegràficament per la Direcció General d'Obres Públiques relatives al nombre de vaixells, llur classe i tonatge, entrats al port durant l'any de 1921.

R. O. declarant la caducitat, amb perduda de la fiança constituïda, d'una concessió atorgada en 1896 a don Francesc Ferrer Casajemas per a instal·lar en aquest port un tren mecànic de descàrrega de mercaderies.

Instància del Club de Natació Barcelona, que fou resolta favorablement, sol·licitant l'oportuna autorització per a construir la coberta i façana de la piscina que ha terminat recentment.

Instància de don Vicens Galiana demanant permís per a aixecar un cobert en terrenys de la tercera alineació del Moll de Llevant, per a guardar ormeig i útils propis de indústria perquera.

Deute d'una casa consignatària de quantitats per impost de molatge, acordant-se passar l'portu expedient a la Delegació d'Hisenda, per a fer-les efectives per la via d'apremi.

Ofici de l'Ajuntament d'aquesta ciutat acompanyant plànols on es marquen les modificacions de la Plaça de Palau, en el sentit de reduir el gran burlader central i augmentar la part destinada al pas de vehicles.

Moviment del Port el dia 27

VAIXELLS ENTRATS

Vapor espanyol «Oleas», de Tarragona, en llast.

Vapor espanyol «La Guardia», de Tarragona, amb vi.

Vapor espanyol «Rei Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 148 passatgers.

Vapor americà «Salvation Lass», de Mòvila, amb cotó i fusta.

Llagut espanyol «Rosa», de Vinaro, amb garrofes.

Vapor espanyol «Francisco», de la mar, amb peix.

Vapor italià «Rossina», de Palerm, amb fostat.

Vapor espanyol «Lolín», de Gènova, en llast.

Vapor espanyol «Patricio de Sastre», de Veracruz i escales, amb càrrega general i 128 passatgers.

Vapor noruec «Havdrot», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Canalejas», de València, amb càrrega general i 168 passatgers.

Yatch alemany «Lenschann», de Gènova, de trànsit.

Vapor belga «Lombardier», d'Anvers, amb càrrega general.

De Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

VAIXELLS DESPATXATS

Vapor espanyol «Mar Blanco», de trànsit, cap a Gènova.

Vapor espanyol «Mar Adriàtic», amb càrrega general i trànsit, cap a Gènova.

Vapor suec «Fritiof», amb fusta, cap a Nica.

Goleta espanyola «Aurelia», amb càrrega general, cap a Castelló.

Vapor espanyol «Triana», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «La Guardia», amb càrrega general, cap a Cèrta i Nica.

VAIXELLS SORTITS

Vapor alemany «Sirius», de trànsit, cap a Anvers i València.

Vapor espanyol «Claudio», amb llast, cap a Cartagena.

Vapor espanyol «Izaro», en llast, cap a Les Faleises.

Vapor espanyol «Cabo Carvoeiro», amb càrrega general i trànsit, cap a Bilbao i escales.

Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahón.

Cap a Palma de Mallorca, hidroavió «Barcelona», amb correspondència.

Vapor suec «Fritiof», amb fusta, de trànsit, cap a Nica.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Sant Joan de Terranova, 23. — El palletot anglès «Doris I Corkum», que havia encallat, s'ha perdut totalment. Ha pogut ésser recollida part de la càrrega.

Gravelines, 23. — El vapor noruec «Baltic» ha varat en entrar al port.

Hull, 24. — El vapor anglès «Ma-

BORSA DE BARCELONA

27 de juliol de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 61'70 a 62'25 i a 62'20, Alacants de 61'60 a 62'10 i a 62'00, Andalusos de 49'80 a 50'00, i Docs a 18'00.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 62'30 a 61'95 i a 62'20, Alacants de 62'10 a 61'95 i a 62'10, Andalusos de 50'10 a 50'25 i a 50'20, Orenses a 15'60, Cáceres variable de 33'60 a 33'50, Plates a 45'00, Colonials a 64'00, i Docs de 18'20 a 18'40.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% «1921», a 98'50.

Barcelona Traction and Light Power 7 1/2% «a 105'00.

Barcelonesa de Navegació 6 1/2% «a 70'00.

Obligacions Espanyola Colonització 6 1/2% «a 95'00.

Eléctrica del Cinca 6 1/2% «a 85'00.

Grans Molins Bascos 6 1/2% «a 99'50.

Acers Sant Martí 7 1/2% «a 89'50.

Mines de Potassa «Súria» 7 1/2% «a 101'00.

Trasatlántica 6 1/2% «noves», a 102'25.

Teneria Moderna 7 1/2% «a 98'00.

Municipis de l'Exposició 6 1/2% «a 94'75.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1924		Segoria		Bonos E. 5%	
		febrer					
		A103'25					
		B103'15					

acompanyats del diplomàtic asturià don Pere Conde, ocupant-se a cercar allotjament estiuenc a l'ex-emparedat d'Austria, Zita.

A l'efecte, han visitat diverses finques del Soto del Barco.

LA CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC

Madrid, 27, 10'30 nit.

La Direcció de Belles Arts ha facilitat la següent nota oficial a la premsa:

«Havent-se tingut notícia a la Direcció General de Belles Arts que es projectava la venda dels famosos talls de Sant Vicenç i Sant Valeri i un fragment de tapisserie de gran valor artístic, destinat a l'estanger, pel Capítol de la Catedral de Lleida, fent ús d'un dret que no és dubtós, si bé el seu exercici queda al marge de l'amor a l'art patri que fora de desitjar i d'esperar de tan culta persona jurídica; i incoant al mateix temps expedient per a traspassar a la Junta de Museus de Barcelona, que així ho tenia sol·licitat, el dret de tanteig i el de retracte que a l'Estat correspon per tals casos, segons la llei d'Excavacions i Antiguitats de 1911, es concedí el dit traspass de drets per Reial ordre de 20 de l'actual, que no arribà a temps d'impedir la venda ja realitzada. Però tenint en compte que el comprador és coneguda personalitat d'Barcelona, del patriotisme del qual no es pot dubtar, s'espera que la Junta de Museus de Barcelona no trobarà obstacle per a l'aplicació dels repetits drets, ja que el dit comprador s'ha obligat, en acte notarial, a no exportar d'Espanya aquells objectes artístics i que l'entitat provincial barcelonina és per subrogació l'Estat mateix a l'actuar amb tan aconseguida força legal.

Advertida la Direcció General de Belles Arts que en l'antiga ermita de Maderuelo, situada en terme de Riazza (Segòvia), s'estava procedint a l'arrencament d'unes pintures murals de gran valor artístic per un procediment anàleg al seguit recentment a l'Ermita de Sant Baudili de Castillas de Berlanga (Soria), transmeté al governador civil de la província instruccions que aquest ha complert amb un zel i amor a l'art dignes de tota lloanca, encaminades a impedir aquest nou atemptat al nostre patrimoni artístic, i com a conseqüència d'ella han quedat interromput els treballs, havent estat requerida la Direcció General del Contenciós, per la de Belles Arts, perquè l'advocat de l'Estat a la província de Segòvia es personi amb objecte d'apreciar si es pot interposar el dret de tanteig o el de retracte que a l'Estat correspon en evitació de la sortida d'Espanya de les importants pintures murals referides.»

NOTA BURSÀTIL

Els fons públics estan ben disposats, pujant la partida d'interior 5 cèntims en quedar a 69'55.

Tresors i Cèdules, sostinguts. Els valors de crèdit i industrial, encalmats, llevat el grup ferroviari, que continua animat, havent-se iniciat la reposició.

Els Nords han pujat dues pessetes i els Alacants tres.

En moneda estrangera poc negoci. Els francs baixen 10 cèntims; els dòlars un i els marcs cinc quedant esterts aquests al canvi de fàncament. Les lliures no varien i les lles puzen 40 cèntims.

TERRATREMOL

Granada. — A les tres en punt de la matinalada s'ha sentit un terratrèmol violentíssim.

La gent s'ha despertat i s'ha llançat al carrer espantada.

El fenomen ha durat un minut amb grans alternatives de trepidacions i grans sorolls subterranis.

El cel s'ha il·luminat amb una llum rogenca.

A una casa de la plaça de Girones els veïns han cregut que hi havia lladres i han sortit als balcons demanant auxili.

No han esdevingut desgràcies personals.

Es tem que hi hagi danys que lamentar als pobles de la província.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Emilia Roura i Peypoch, vídua d'En Leandre Albareda. Avui, a dos quarts d'onze, Cortis Catalanes, 614. Parròquia de Betlem. Cementiri Nou. Na Carme Andreu i Estrada. Avui, a dos quarts de quatre. Sant Elies, 44.

ALS SUSCRIPTORS DE EDITORIAL CATALANA, S. A. I A TOTS ELS NOSTRES LLEGIDORS

Enquadrarem en tela tots els volums sortits de les nostres BIBLIOTECA LITERÀRIA i BIBLIOTECA CATALANA

Enquadrernació i tapes: 2 pessetes

Tenim un bon estoc de llibres de les dues biblioteques ja enquadrats en tela a 4'50 pessetes l'exemplar

Parròquia de la Bonanova. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Josep San-Miguel i Segalà. Morí el 20 de l'actual. Avui, a dos quarts d'onze, funerals al temple dels Pares Carmelites (Diagonal 414).

Na Dolores Marata i Cuyas, vídua d'En Miquel Marata. Morí el 22 de l'actual. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de Sarrià.

Na Rosa Balart i Hernandez. Morí el 17 del corrent, a l'edat de 53 anys. Avui, a les deu, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

En Francesc Aymerich i Grané. Morí el 21 del corrent. Avui, a les deu, funerals a la parròquia del Sant Esperit de Terrassa.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Guillem Pujadas i Alberdi. Enterrat ahir matí.

En Claudi de Requesens i Molins. Enterrat la tarda d'ahir.

Els esports

DINAR

L'Agrupació Excursionista Catalana, seguint la sèrie de festes commemoratives del seu X Aniversari, celebrarà el proper diumenge, dia 30, un dinar íntim i xampany d'honor dedicat a l'equip vencedor de la cursa de muntanya organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya, que s'ha corregut durant molts anys.

El dinar tindrà lloc a Sant Jeroni de la Vall d'Hebron (Tibidabo), i es despatxaran tiquets al local de l'entitat, fins el divendres, de deu a dotze de la nit.

VELA

El Comitè de Vela del Reial Club Marítim de Barcelona, ha organitzat per al vinent diumenge, a les 10'40 del matí, una regata a vela en una sola prova reservada als balandres de la classe de sis metres de la fórmula internacional inscrits a la indicada en-

titat, en la qual es disputarà una Copa cedida galantment per la Casa Cornas i Companyia en Comandita, d'aquesta localitat.

Amb una sola prova també es correrà, a les cinc de la tarda del mateix dia, una altra regata de yachts de la sèrie Hispània (classe «Z» 15 metres), per a disputar-se una Copa oferta per l'organisme organitzador abans esmentat.

NOUS RETOLS EN CATALA

La Reial Arxiconfraria de Sant Llorenç marit ha redactat enguany en català el cartell anunciant les solennitats que celebrarà el 10 d'agost en honor del seu patró.

Marquès del Duero, 92. En una volta llegim: «Francesc Gelabert».

Cortis Catalanes, 291. «Docks Joan Roig. Dipòsits, elements, calç, guixos».

Vallespir, 10. «Bar les quatre gotes».

A MATARÓ

Les festes de «Les Santes»

SESSIÓ NECROLOGICA

La tarda del dia 29, a la sala de sessions, de l'Ajuntament, va tenir lloc l'acte de la col·locació del retrat del marítim mestre en Gal Sabar i catedralic, figura molt rellevant del nostre renaixement literari. En Terenci Thos i Codina.

Obrí l'acte amb unes breus paraules de l'actual batlle, el regidor senyor Monclús va llegir una bella biografia del mestre Thos, obra del lletratista En Claudi Omar i Barre, el qual es trobà impossibilitat de assistir a l'acte.

Tot seguit, l'alcalde va descobrir reiat poeta En Claudi Omar i Barre els drets de l'homenatge.

Junt amb l'alcalde, presidiren el reverend P. Vinyas, matoroni i preposit general dels Escolapis; el qual es troba aquestes festes a Mataró; el coronel del Regiment d'artilleria; el diputat de la Mancomunitat, senyor Colomer i Volart, alguns regidors i representacions oficials, i de diverses entitats culturals.

A LA CAIXA D'ESTALVIS

Aquest establiment benèfic, celebrà la tarda del dia 26 del corrent, l'acte del repartiment de premis del sorteig efectuat entre els seus imponents obrers. Presidiren les autoritats locals i feren ús de la paraula, parlant sobre l'estalvi, l'economia arxiprest, el doctor Samso, i l'actual batlle. El senyor Clavell, director primer de la Caixa, parlà en nom de la Junta de Govern d'aquesta, i explicà la significació de la galeria d'ex-directors que anaven a inaugurar.

Tot seguit, les autoritats i convidats entre els quals hi havia gairebé tot el magisteri matoroní, es dirigiren a la sala de Juntes, on han quedat col·locats els retrats dels ex-directors En Pompeu Serra i Carbonell i En Lluís Moret i Català, obra dels dos pintors matoroní En Rafel Estrany.

A la nova sala, recentment arranjada per a ampliar les oficines, foren obsequiats els concurrents amb un lunch.

A LA NIT

A la nit d'aquest dia, les forces de la guarnició efectuaren una retreta, la qual recorregué alguns carrers.

Davant de les Cases Consistorials, l'Orfeó Matoroní i el cor «L'Harmonia Matoronina» donaren un interessant concert.

Al carrer d'En Pujol va tenir lloc una lluita i concorreguda serenata, en la qual executà gaudanes la cobla «Iluro» i alguns balls d'orquestra «La Masnouenca».

CLAVE-PALACE

Durant aquestes festes actua al Clave-Palace la companyia de sarsuela espanyola, en la qual figuren els eminents artistes Lluís Vela i Emili Sagl-Barba.

El programa de les diverses funcions que donarà, està compost per les obres «La cara del ministre», «El Pajaro azul», «La Dogaresa», «Del Saco Monte», «Molinos de viento», «La Aluciana». El dia 30, a la tarda, es posarà en escena «Amor ciego» i «La ciudad eterna», i a la nit, «Haz bien y no mires a quien» i «Las Golondrinas».

Els carteristes

Ahir al matí, don Joaquim Gudel Padros, de 42 anys, anava a la plataforma d'un tramvia de Sans i, arribant a la plaça d'Espanya, feu una exclamació perquè s'acabava d'adonar que li havien pres la cartera que contenia 550 pessetes.

En aquell precís moment, dos subjectes que anaven també a la plataforma, saltaren a terra i arrencaren a córrer cap a Montjuich.

El perjudicat i un altre passatger els perseguiren als crics d'agafarlos, i amb l'ajuda d'alguns del Sometent els distingueren.

Manifestaren dir-se Antoni Manuel Gomez, de 19 anys, habitant al carrer de Sant Bartomeu, i Miquel Blas Camarasa, de 29 anys, sense domicili, i negaren que haguessin pres cap cartera, si bé no van saber explicar per què fugiren.

Foren conduïts a la delegació.

Present a En Josep Nonell

El districte VIII es prepara per a retre una frevorosa prova d'afecte al seu popular regidor idigne tinent d'alcalde, En Josep Nonell i Pujol.

Les entitats de Gràcia i Sant Gervasi, de tota mena, culturals, religioses, gremials, recreatives, artístiques, i polítiques, han acordat per-li ofrena d'una vara de comandament.

S'ha acordat que la subscripció sigui amb la quota única d'una peseta.

Tot just llançada la iniciativa, s'han ecolit ja dos mil noms.

Als tallers de joieria Masriera i Carreras, s'està treballant la vara, que promet ésser una peça esplèndida de molt bon gust.

Els Pomells de Joventut

Solemne «esta d'inauguració oficial del Pomell de Joventut «Montserrat», de Castellbisbal, que tindrà lloc el dia 30 del corrent, amb assistència del secretari del Directori En Josep Serra i Ustrell.

Matí, a les vuit, missa de Comunió general, amb plàtica preparatòria. Serà celebrant i farà la plàtica el conseller del Pomell «Montserrat», mossèn Ramon Vall, Pvre. — A les deu, solemne ofici, amb sèrmon pel doctor Josep Rull, cantant-se la missa popular de mossèn Romeu, pel cor del P. de J. «Català», de Molins de Rei, i «Montserrat».

Tarda, a les quatre, els pomells de Castellbisbal «Montserrat», «Bellideal», «Perles de la Moreneta», i «Lliri de puresa», sortiran en corporació a rebre els pomells de Molins de Rei «Català» i «Corona de Rosés». — A dos quarts de cinc, gran vetllada a la plaça.

D'espectacles

El dissabte, dia 29 de juliol, tindrà lloc la quarta sessió de les festes d'art que la primera actriu Mercè Nicolau ha organitzat a l'Estudi Cirera. S'estrenarà en català l'obra en 4 actes, d'Oscar Wilde, «El Vano de Lady Windermere».

Els principals personatges de l'obra seran interpretats per les senyores Nicolau i Ortiz i els senyors Gimenéz, Guitart i Curbellas, ajudats per tota la companyia.

La direcció anirà a càrrec del primer actor i director Enric Giménez.

«ELS HEROIS»

de PRUDENCI BERTRANA

ha obtingut en els Jocs Florals d'enguany el premi «Concepció Rabell», que és destinat al millor llibre de prosa catalana. — Demaneu-lo a la

EDITORIAL CATALANA, S. A.

I A TOTES LES BONES LLIBRERIES

Demaneu catàleg

2'50 ptes. rústica

Pagina Musical de LA VEU

28 de juliol
de 1922
62

La Música Mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger.

Discurs llegit pel mestre Kurt Schindler, president del Jurat de la Festa de la Música d'enguany.

(Acabament)

En la meua apreciació de la composició moderna catalana, he hagut forçosament de reduir-me als autors de música coral; jo hauria hagut de parlar encara de les tendres cançons d'En Francesc Alió, de les obres instrumentals d'En Manén i d'En Lamo, de les cançons sabordes d'En Garreta, i d'una multitud d'altres autors. Però és d'una diferent demostració del geni català que jo he de parlar en aquest moment: és diu que no hi ha cap geni sense treball. Doncs bé una tal obra de geni treballador ha estat acomplerta pels col·leccionadors de Folklore Català. Jo m'he quedat sorprès, millor dit, estupefacte, per la riquesa de les col·leccions enviades per als premis de la Festa d'avui, de totes parts de la Catalunya i de la parla catalana; gairebé dues mil cançons, i moltes d'entre elles desconegudes o belles variants. El mestre Millet m'assegura que cada Festa de la Música ha donat un resultat semblant, i que l'Arxiu de l'Orfeó conté nombroses col·leccions. El conjunt de tota aquesta tasca patriòtica i entusiasta va a ésser reunit, gràcies a la munificència d'un dels vostres ciutadans més distingits, en un immens «Cançoner Català», que, com cap altra cosa, proclamarà al món el geni de la raça meridional. Així s'acabarà per a la música el que per a la poesia popular començaren els vostres Milà i Fontanals, Pelay, Briz, Bertran i Bros; i serà, gràcies a l'esperit semblant per les vostres institucions exemplars: l'Institut d'Estudis Catalans, el Centre Excursionista i l'Orfeó Català. I quin deute especial Catalunya contraurà, en aquest respecte envers aquests sacerdots amants de la música popular, qui, en els menuts pobles, en relació íntima amb la població, s'han posat a recollir pacientment les cançons del poble! El Cançoner, quan apareixerà, serà com un «nucliu» per a les altres regions ibèriques, on no s'ha treballat en aquest particular més que molt parcialment, per part d'alguns individus inspirats, però sense l'ajuda col·lectiva. Això serà una inspiració a la França meridional a fer el mateix, i per a la Itàlia a començar per fi el que ha massa descuidat.

Jo he dit la paraula: inspiració; és la inspiració per als altres, que vindrà de Catalunya. Ja els bascos han desenvolupat una vida orfeònica considerable, i llurs directors de música coral, sobretot l'infatigable Secundí Etxeola, de l'Orfeó Donostiarra, estan ben al corrent del que es fa a Catalunya. Llurs compositors, especialment l'il·lustre i savi Pare Otano, i per ell els seus deixebles, que són escampats per tota l'estesa d'Espanya, són íntimament familiars amb la composició catalana: el jove Pare Donostia ha escrit una sèrie de cançons d'una frescor encisadora, sobre poemes catalans d'Apeles Mestres. — Al Rosselló (com abans a Mallorca), s'han fundat orfeons, i un català, enèrgic i entusiasta, treballa per a l'expansió de la música coral catalana a Tolosa, la ciutat dels Jocs Florals de França. — Per tots els indrets de les diverses regions ibèriques que jo he visitat, es parla amb el més gran respecte dels orfeons de Catalunya, sigui per boca d'En Baldomer Fernández, a Astúries; d'En Conrad del Campo, a Madrid, o del cèlebre Manuel de Falla, a Granada.

Parlant d'aquest darrer compositor, que el món musical en aquest moment proclama com el veritable successor d'Albéniz, pòter, segons sembla, que la Catalunya podrà vindicar els seus drets sobre d'ell, de la mateixa manera que ella és la mare d'En Pedrell, de l'Albéniz i d'En Granados. Una revista anglesa, publicada un mes enrera, ens revela el secret de la procedència d'En Falla, el pare del qual era valencià, de Xàtiva, i el nom de la mare era Matheu, un nom ben català.

Els darrers mesos han portat a l'Orfeó Català nous llorers amb les seves visites a Sallent i a Lleyda. És cert que l'obra a realitzar per l'Orfeó dins la pròpia Catalunya és immensa, però així i tot, jo desitjaria que els viatges a l'exterior tan esplèndidament començats amb Montpeller i Marsella, amb París i Londres, tinguessin continuïtat.

La França Meridional, la Provença, tan rica actualment en poetes i libretes, té necessitat de vosaltres per a estimular la seva música adormida, tan semblant a la vostra. La gran capital del Piemont, Torí, l'única de la Itàlia que s'interessa per la música coral, s'inspira a la vostra obra. En els cercles del cor del Vaticà, jo he trobat personalitats cultíssimes que parlen català perfectament, estant familiaritzats amb les vostres obres mestres de poesia, i que us acollirien amb entusiasme. La ciutat de Milà, per a estimular la creació d'obres corals tan escasses en el conjunt de la producció musical italiana, dona d'encà d'alguns anys, premis per a concursos de composició coral. La ciutat de Florència, inspirada pel savi director del seu Conservatori Ildebrando Pizzetti, posseeix d'encà d'alguns anys petits orfeons, que fan revivre les músicaes madrigalesques de la Renaixença italiana, cantant-les en el teatre romà de Fiesole, sota el bell cel blau de la Toscana. Imagineu-vos, com jo me l'imagino, l'efecte inspirador d'una visita de l'Orfeó a aquests llocs; siguem generosos envers els vostres germans meridionals, portant-los aquest exemple de cultura, aquest Graal musical. Vosaltres, que viviu tan a prop del vostre Orfeó Català, estimant-lo i apreciànt-lo amb tot el cor, sens dubte, però tal com s'estima alguna cosa a la qual s'està ja acostumat, vosaltres no arribeu pas a sospitar l'enorme progrés que el resultat obtingut aquí constitueix sobre tot el que existeix en el restant del món. Feu, doncs, que el món pugui apreciar l'obra d'En Lluís Millet, el seu geni tan complex i abundant, mentre està en plena vigoria i activitat!

Vostre «Revista Musical Catalana», tan assenyadament regida pels mestres Lluís i Gibert, us ha precedit per tot arreu, i és llegida en tots els centres de cultura com a magnífica demostració de la musicalitat catalana. En les repúbliques de l'Amèrica del Sud, a Cuba, la vostra Revista representa el llaç d'unió entre aquelles societats musicals constituïdes per catalans i el treball realitzat a la mare pàtria. I per tot arreu on hi ha colònies dels vostres compatriotes, aquests es retroben, s'uneixen en el cant maternal, que, si la colònia és prou gran, cristallitza en la creació d'un Orfeó. — D'encà que coneix la Catalunya, esteu encisat de les sonoritats de la poble de sardanes i ja em trameti una còpia a voltar el món, ço que seria, musicalment, una veritable «expansió catalana». Hauria de fer-se una subscripció pública per a l'esmentada empresa, i no esperar la iniciativa d'empresaris comercials, que va norbs i coixejant darrera dels esdeveniments, sense comprendre les coses noves i importants. I, si fos possible, per a fer l'esforç complet, caldria trametre, juntament amb la còpia, un esbort de dansaires, car així esdevindria plena la significació de la Sardana, per als qui no són catalans, amb la bella dansa que l'acompanya.

L'Amèrica del Nord seria un país especialment indicat per a una tal empresa, perquè allí les municipalitats s'interessen i encoratgen de tota manera les músiques i les danses a l'aire lliure. Qui sap si la Sardana no podria pas, si no reemplaçar, donar almenys el cop de gràcia a aquestes estúpides «one-steps» i «fox-trots», amb el dubtós present dels quals nosaltres hem molestat el món — i també Catalunya — però dels quals en som ja ben associats nosaltres mateixos. Un publicista influent de Nova York m'ha dit ja que farà tot el possible per a ajudar una campanya en favor de la Sardana.

Actualment, en el món musical dels Estats Units, l'artista català ocupa un lloc molt important, ja que la majoria dels músics ibèrics que ens visiten cada any, ens vénen de Barcelona: l'insigne Pau Casals, la Maria Barrientos, la Ginebra Pareto, En Joan Manén, En Miquel Llobet, tots ens han portat la vostra gloriosa cultura musical; i ara darremament

l'estrella de la nostra òpera, la Lucrècia Bori, ens ve de la València germana.

Un llibre interessantíssim, publicat a Anglaterra l'any passat, degut a la ploma de Mr. John Trend, ha fet conèixer, per primera vegada en llengua anglesa, les realitzacions culturals i les aspiracions de Catalunya. Aquest llibre, que conté una massa de detalls, especialment sobre la música, és molt llegit, i ajudarà segurament a propagar el cant català a Anglaterra, la qual, a causa de les seves nombroses societats corals, seria un terrer del tot indicat per a una transplantació de les obres corals catalanes. — Per a una expansió a França, Bèlgica i Alemanya, la qüestió de primera importància seria fer bones traduccions cantables. És una qüestió ben difícil, perquè per a ben traduir, calen dues persones: un poeta i un músic. L'altre dia, pensant en això, em vingué una idea a l'espirit, que us comunicare, valguet pel que valguet; el meu pensament seria que s'oferissin premis per a les millors traduccions dels cants populars catalans en llengua francesa i alemanya en ocasió de la propera Festa de la Música Catalana.

Aquesta propera festa probablement coincidirà amb l'any de la gran Exposició del Parc de Montjuich. Aquell serà el moment per a fer conèixer a tot el públic cosmopolita que acudirà, les realitzacions de la música catalana. Caldria que l'Orfeó Català i els vostres orfeons notables cantin cada setmana en el Parc de l'Exposició, que les cobles de sardanes toquin de dia i de nit, i qui sap si seria el moment de fundar un pabelló del Folklore Català, que serviria de base per a un Museu semblant al «Nordisk Museet» de Stockholm, o a la galeria Rumyantsov, de Moscou.

Étic a la fi del meu discurs, i us he parlat de coses que són vostres, des del punt d'obir d'un estranger entusiasta i amant de la vostra terra. Jo em sento francament impacient de veure més actiu el progrés de l'expansió cultural catalana. Magnífic ha estat l'èxit del vostre començament, gràcies al geni dels vostres industrials, al zel pacient dels vostres treballadors. Els literats i els savis de Catalunya han portat l'esperit i la intel·ligència de llur país a tot arreu. Manca encara l'expansió de la música, que proclamara al món senyor, com cap altre mitjà podria fer-ho, la riquesa, la puresa, la individualitat de l'ànima catalana. Dintre l'estat crític que la música passa en aquest moment en gairebé tots els països, dintre aquest període de sequedat, de comercialisme, d'estranyes grotesques, la música meridional podrà portar la salut, la força, la vitalitat i l'ànima.

KURT SCHINDLER

Tot passant

EL QUE ES DIU DE NOSALTRES

Es ja més important del que hom creu generalment, la influència que anem exerceint, musicalment, un xic arreu. És més important del que es creu, el que es diu de nosaltres.

Molts sentiren el bonic i afalagador discurs del mestre Schindler, entorn de «La música mediterrània i la importància de l'expansió musical catalana a l'estranger», i els llegidors de les «Pàgines Musicals» de LA VEU han pogut llegir-lo. Però qui coneix el que escriu Ricard Strauss, l'autor ardidíssim d'«El Cavaller de la Rosa», d'«Elektra» i de «Salomé», en parlar del nostre art coral, en son «Tractat d'instrumentació» (ampliació del de Berlioz)?

Ou Ricard Strauss: «Aprofitem l'aveniment per a observar amb dolor que l'art del cant a diverses veus, «a capella», és, sense acompanyament instrumental, llevat d'algunes notables excepcions, gairebé no és aquí conreat; mentre que en algunes ciutats de l'estranger (a Holanda, a Rússia i, com a exemple el més cèlebre, a l'Orfeó Català de Barcelona), encara es tingut en gran estima, amb un zel digne d'admiració.» (Pàgina 335 del volum segon de l'obra esmentada.)

Moltes vegades llegim, en fi, en revistes de fora casa, mots dedicats a

l'art musical nostre i als nostres artistes. Ara mateix, el crític A. Schaeffner, en ocupar-se, des del «Ménestrel», de París, de la creació del Conservatori Claudi Debussy, a Saint Germain-en-Laye, heu aquí el que escriu, entre altres coses:

«Stendhal, amb aquell do que tingué tota la vida d'exaltar el nostre amor propi nacional amb qualque crítica insolent, escriu: «Hom no troba una mica d'originalitat, a França, que en el poble, massa ignorant per a ésser imitador; però el poble no s'ocupa de música i mai el fill d'un «harron» d'aquest país esdevindrà un Jozep Haydn». J. J. Rousseau no hauria pas dit menys coses: l'espirit burieta de la seva «Lletra sobre la música francesa» es retroba en més d'una «boutade» que Stendhal, en son amor quasi exclusiu d'Itàlia, va expressar a propòsit del nostre país. Un sentiment comú uneix aquests dos crítics improvisats, però sincers, de la música francesa: el sentiment que faltava a la susdita música bases profundes. Hi ha en aquesta afirmació — fins abans de Berlioz — una gran part d'injustícia: trobaríem, amb tot, una preocupació semblant, en els nostres dies, en l'espirit d'un Romain Rolland, que somia per a l'art nostre, una regeneració venint del poble. Sota qualsevol forma, havem de notar en l'esmentat somni, el desig, abans que tot, de vetre desenrotllar una tradició que sembla precària, sense contacte amb un folk-lore escampat en qualsevol rares regions, sense caràcter popular. Però si l'obra magnífica d'un Clavé, a favor de la música catalana, ens sembla possible a França, tot esforç per tal de despertar un gust musical tal volta latent, per a desenrotllar l'art coral, mereix la nostra atenció.»

L'escriptor que ja havem citat, parla després del novell Conservatori provincial, del seu caràcter i de la seva eficàcia.

...

Havem escrit aquest «Tot passant» amb el fi de dir als nostres músics que no es cansin pas de treballar. Des de fora ens esguarden, ens estudien i, algun cop, com ja s'ha vist, fins ens alaben i ens imiten.

FRITZ.

La Lliga Nacional d'Associacions de Música.

LA VEU ja ha parlat de la creació de la Lliga Nacional d'Associacions de Música, esdevinguda el dia 3 del present mes, a la sala de la presidència de la Diputació de Barcelona, i publicada, demés, un bell article d'En Jozep Maria Capdevila, en el qual el conegut escriptor digué coses sentides i escalents a propòsit de la novella Associació, de la seva eficàcia i del seu sentit. Ens és agraït de fer constar el goig que desperta en nosaltres el bonic fet que acabem de recordar. Tot el que tendeix a depurar el gust dels nostres aficionats i a escampar rítmica, joia pura entre nosaltres, ha d'alegrar-nos.

La Comissió d'Educació general del Govern de Catalunya col·labora també a l'acció dels nostres aficionats intel·ligents. En Jaume Bofill i Matas honorà, en efecte, amb la seva presència, l'acte formós que comentem.

Havem rebut el projecte d'estatuts de la Lliga Nacional d'Associacions de Música. Ens fóra grat de poder-lo publicar; no ho fem perquè l'espai ens manca. Però oferim als llegidors de les «Pàgines Musicals» de LA VEU el parlament del president de l'Associació de Música da Camera de Barcelona, En Jeroni de Moragas, endreçat a l'Assemblea d'Associacions de Música de Catalunya, i amb la lectura del qual comença l'acte, certament esperança-dor, de la creació de la Lliga Nacional d'Associacions de Música. Diu així:

L'Associació de Música da Camera, en veure reunides les representacions de les diverses entitats de concerts de Catalunya, passa per una de les seves joies més altes i més transcendents.

Per això, en les paraules de salutació i benvinguda que en nom de

la Junta Directiva i de l'Associació tota, tinc l'honor d'endregar-vos a tots i a cadascun de vosaltres, hi posem una viva emoció i un afecte cordialíssim; per tal com sou aquí representant una obra que ha estat una de les nostres predileccions, una de les nostres amors, i, també, una de les més altes eficàcies de l'Associació de Música da Camera.

Era a les darreries de desembre de l'any 1919, que un clam sorgí a Sabadell per esperits fervorosos, ens decidí a obrir una via nova a les activitats de la nostra Associació. Aquesta, havia estat creada per a intensificar la vida musical de Bar elona, únicament. Des d'aquell moment, ferem el propòsit de donar noves ampliacions a la nostra acció, fent-la irradiar per tots aquells indrets de Catalunya on es manifestes un clam com el de Sabadell.

El nostre lema fou, des d'aleshores, aquest: On sigui que sorgeixi un anhel semblant, i es mostri al darrera una voluntat, allà hi existirà una Associació, o sigui un fogar en el qual de la música se'n faci devoció normal i periòdica.

La poixanca de l'Associació de M. de C., de Barcelona, la seva situació preeminent entre les entitats semblants de la Ibèria, la seva capacitat organitzadora, el prestigi de què es trobava revestida, l'experiència dels nombrosos concerts donats, fou ofert de bon cor, com una ferma de què la nostra cooperació havia d'ésser l'instrument — pòter únic en aquell moment — que podia fer una bella realitat dels anhelos de les ciutats catalanes.

I a la nova tasca aportarem tots els nostres entusiasmes, i no fou regatejat cap mitjà d'ordre personal, d'ordre material, ni d'ordre econòmic, per a donar els primers impulsos a la magna obra de fer de Catalunya un dels països de més intensa activitat musical de tot el món.

Ara, aquesta tasca es troba en plena ascensió, i és arribat el moment de crear l'organització definitiva que pugui emmenar a aquest ideal. Fins ara, les associacions foranes havien romàs adscrites a nosaltres, i encara que sempre hem tractat de procedir amb la més exquisida delicadesa perquè mai cap susceptibilitat pogués ésser ferida, creiem que aquestes associacions han de tenir una personalitat més acusada, i que llurs moviments poden ésser més folgats que els que — qui sap si — només en aparència — haurien tingut dintre dels termes de l'adscripció que havien fet a l'Associació barcelonina.

Així, anem amb el mateix entusiasme de fins ara a la constitució de la Lliga, fent constar que des d'aquest moment deixem sense efecte les adscripcions que teníem de tots vosaltres — innecessàries des del moment en què es constitueix una superior unitat, que tots integrarem.

Fetes aquestes declaracions prèvies — que hem tractat que fossin el més sucintes possibles — anem tots plegats a plasmar la institució que, agermanant-nos amorosament, assolirà el fer arribar la bona, la pura, l'excelsa música, a tots els núclis catalans sedents de pures emocions.

I ara, noblíssim senyor, que heu vingut a portar a aquesta Assemblea la més alta de les representacions que vengueren els catalans, la del Govern de Catalunya, permeteu-me que, segur d'interpretar l'humàne sentir prova del més pregon respecte i com de tots els aquí reunits, com una mostra del nostre vivíssim agraïment per haver volgut interessar-se la Comissió d'Educació General en l'obra de tots nosaltres, impulsant-la, emparant-la, exaltant-la, vos demani que vulguen presidir les nostres deliberacions, que amb la «clarividència» de la vostra ment sabreu fer més profitoses i ungides de patriòtics delers.

El Contrapàs Llarg

Caria oberta al senyor president de l'Aneu Empordanès d'aquesta ciutat:

«Honorable senyor: En LA VEU DE CATALUNYA del 22 del corrent, edició del vespre, he vist

que vos proposau restaurar el Contrapàs Llarg, acceptant la proposta del senyor Raurich i amb la cooperació de l'Esbart Folklòric de Catalunya, al qual hi el senyor Raurich l'hauria ja instrumentat i els futurs balladors estarien ja a punt d'assajar-lo.

Entusiasmats com el qui més de les coses de la nostra terra, vos felicito corament de l'assaig que aneu a fer, encara que dubtant de la seva eficàcia, per molts motius que ara fóra llarg de dir; però al mateix temps sento que heu tingut tant de treball a fer el que podeu trobar ja fet i de ja fa anys, amb totes les garanties d'autenticitat i puresa.

El Contrapàs Llarg, es va fer resuscitar el 25 d'octubre de 1907 a la Plaça de la Vila de Banyoles, ballat per 14 homes, dels quals era capdancer el vell Pere Coderon i essent «cua» En Francesc Boix. El va tocar amb instruments de plaça la cobla «Unió Banyolina» (a) «Els Atrevits» i fou instrumentat, per cert amb molta traca, pel músic de Banyoles En Francesc Carré, sobre tonada autèntica, traca de vells fons musicals d'aquell país. Si voleu saber els noms dels balladors, els trobareu a LA VEU DE CATALUNYA del 4 de novembre de 1907, edició del vespre.

De consegüent, si voleu ballar el Contrapàs Llarg, a Banyoles trobareu tot el que vos cal, inclús ardis ballaires que vos l'ensenyaran a ballar bé i tal com es ballava en l'antigor.

Aquesta colla de Banyoles va ser la que vaig aconseguir jo que vingues a ballar-lo a Barcelona, al Parc Güell, pel maig de 1908, presentant-la jo mateix al Centre Excursionista de Catalunya el dia abans, com a il·lustració de la Conferència que respecto al Contrapàs hi vaig donar, aconseguint un fort èxit en els dos llocs.

Una altra prova de restauració es va fer aquí pel Foment de la Sardana, ballant-lo a Vilajoana el 5 d'abril de 1908, en la II Festa de l'Aplic de la Sardana: prova que, si plena de bons intents, va estar mancada de bona orientació, ballant una cosa que «semblava» un contrapàs, però que no ho era. Recordo que deixaren de fer el «girar» del començament, el «salt del molí» i també les «rodades» que cap al final del contrapàs hi ha.

Tampoc fou afortunat l'intent del d'Olot per allà al 1907, no podent precisar si arribaren o no a ballar-lo en públic.

Tendint també a aquesta mateixa finalitat, «La Veu de l'Empordà» va publicar, pel juliol de 1909, una fulla suplementària amb la lletra del Contrapàs Llarg, aranjada pels senyors En Gregori Artiza i En Josep Grol, els dos de Campany d'Empordà.

Aquí hauria acabat, si en ço que he llegit ara a LA VEU no hi veies quelcom que em crec haver de rectificar per a evitar malentesos.

Segons allà es diu, el Contrapàs era ballat i «chorejat» pel poble. He de confessar que en les moltíssimes recerques a què va portar-me el documentar-me sobre el Contrapàs, ni un sol cas he trobat en què es digués que es chorejava. Ni els records dels vells que el ballaven ni res m'ha pogut fer creure això. Tal volta l'autor de la nota ho diu per causa d'haver-hi una lletra adaptada al contrapàs. La lletra del Contrapàs és un mite, no un fi. És un recurs mnemotècnic per a recordar l'enrevessada musical i de enrevessada perquè sempre s'assembla i mai no és igual, i a no ser per la lletra, no fóra pas gens fàcil recordar els 388 compassos que té, sense una pausa. Amb lletra i tot, no se res de fàcil, com ja veureu.

I ara, que ja sabeu on podeu trobar bona ajuda, i pura, per a fer vos passar la set de Contrapàs que puguen tenir, sols em resta desitjar-vos que siguin afortunats en les vostres treballs de difusió i popularització. Però aneu en compte, que no paei amb el Contrapàs quelcom del que ha passat amb la sardana, de la qual veureu rodones que tot ho ballen, menys la sardana del nostre eixerit Empordà.

I posant-me a la vostra disposició per a tot el que pugui interessar-vos, m'és grat de saludar-vos i v. e. l. m.

Joan Riera i Vilarnau.

Ciutat de Barcelona, 28 de juliol de 1932.

Bibliografia

Lluís Romeu, prevere: «Crec en un Déu», chor popular amb acompa-

ELS DARRERS LLIBRES SORTITS

ELS DEU MIL
Xenofont (Dos volums)

EL TALISMÀ
Walter Scott (Dos volums)
Premiat en el concurs de l'Editorial Catalana, S. A.

POEMES I CANÇONS
Josep M. de Sagarra

LA CREACIÓ D'EVA I ALTRES CONTES
Josep Carner

La literatura catalana a l'abast de tothom :: Les grans obres de la literatura universal traduïdes directament

Escriuiu tot seguit demanant catàleg

EDITORIAL CATALANA, S. A., ESCUDELLERS, 10 BIS

nyament d'orgue («ad libitum»). Foment de Pietat Catalana.

Cal recomanar aquesta producció de Mn. Romeu, s'ha bell i sentida. Pocs mestres posseeixen avui, en un tan alt grau com el conegut sacerdot vigatà, el do d'expressar musicalment, i de manera sempre pura i escaient, les coses santes de l'Església. Ultra la puresa d'intensió i l'elevació sempre innegable de la música de mossèn Lluís Romeu, com ella és sempre deliciosament «popular» i com la vestimenta és personal!

Si, al recomanar aquesta nova producció del bon mestre vigatà,

Noticiari

Els admiradors del mestre Gabriel Fauré organitzaren a honor del citat músic un important Homenatge nacional. Assistiren al suadit homenatge el president de la República, els ministres, els mariscals i tota la intel·lectualitat, en fi, de la capital de França. La bella festa se celebrà el dia 20 de juny a l'amfiteatre de la «Sorbonne». El concert donat per tal d'honorar l'autor de «Pénélope» fou notabilíssim. S'executaren únicament composicions de Gabriel Fauré i les interpretacions de les importants pàgines del gran mestre «liederista» anaren a càrrec dels coneguts artistes Alfred Cortot, Pau Casals, Panzera, Robert Lortet, Jeanne Raunay, Croiza, André Tournet, Victor Gentil, Maurice Vieux i Gerard Hekking. Col·laboraren a l'important sessió de música la Societat dels Concerts del Conservatori i als deixebles de la classe de conjunt vocal del Conservatori de París, sota la direcció dels mestres Vincent d'Indy, Henri Rabaud, Philippe Gaubert, André Messager i Henri Busser.

La «Petite Scène» de París, ha interpretat dues obres oblidades: «L'ivrogne corrigé» de Gluck, i «Sancho Pança» de Philidor.

Ricard Strauss escriu, sembla, un llibre sobre Mozart. Està acabant, demés, una obra per al teatre, «Intermezzo», el primer acte de la qual ja ha acabat. Es tracta, llegim, d'una comèdia en prosa i la música és concebuda «en un estil enterament nou». L'orquestra constarà de 55 músics. La primera representació de la novella obra de l'autor d'«Elektra» tindrà lloc, probablement, a Salzbourg, on Ricard Strauss ha de dirigir, el mes vinent, un festival de Mozart.

S'ha estrenat a Dresden una òpera del compositor holandès Jon Brandts Buys. S'intitula: «L'home a la lluna».

El mestre William Furtwaengler ha estat nomenat director de la Fil·harmònica de Berlín i de la Gewandhaus, de Leipzig.

Des del dia 28 del darrer setembre fins al dia 23 d'abril (després d'aquesta data ja no es solen organitzar concerts, als Estats Units), s'han donat a Nova York 567 recitals i 167 concerts simfònics. S'han organitzat, demés, 209 representacions líriques i 23 sessions de ballets. Això

fa, doncs, un total de 966 audicions.

El vinent mes de desembre s'estrenarà al Teatre de la Scala, de Milà, l'obra d'Ildebrando Pizzetti: «Debora e Jacle».

S'han executat amb èxit, al «Lyceum», de Roma, obres importants del mestre Renzo Bossi, fill d'Enrico Bossi.

Mots d'un «nouveau riche». Cert nou ric (ens abstenim de publicar el seu nom) es proposa organitzar un concert a casa seva. Algu li diu, contestant a la consulta del nou ric: «S'ha de cercar dos primers violins, dos segons... El nou ric, des, interrompent de sobte: «Res de segons violins. Sós prou ric per a no emprar sinó primers violins!» («Musical Mirror»).

Sense comentaris.

Vida religiosa

Avui, Sants Innocenci i Víctor I, papes; Cels i Nazari. — Demà, Sants Fel·lix II, papa; Lupo, bisbe; i Santa Marta, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial dels Sants Just i Pastor. Hores d'exposició: De les sis del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: Sants Nazari i Cels, color vermell. — La de demà: Santa Maria, verge, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de les Misericòrdies, a la seva església. — Demà, Nostra Dona de Maig, a Santa Anna.

Adoració nocturna: Demà, Torn de Sant Ramon Nonat (a la parroquial de Santa Maria del Poble Nou).

Veuila en sufragi de les Ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Corona d'Espines, a la seva capella, Escorial. 155. Gràcia. — Demà, Torn del Mont Calvari, a la mateixa capella.

—Església parroquial dels Sants Just i Pastor. — Festes religioses que la Reial Arxiconfraria de Sant Llorenç, mirat, establerta canònicament a la dita parroquial església, dedica enguany al seu gloriós Patró.

Aquesta Reial Arxiconfraria, afanyosa de promoure més i més en l'esperit dels fidels la devoció a Sant Llorenç, martir, honor de la nostra Santa Mare Església, advocat especial contra els incendis i cremades i protector particular de les pobres ànimes del Purgatori, ha determinat de festejar la diada del 10 d'agost, festivitat del Sant, amb els següents actes religiosos.

A les deu del matí serà celebrada una missa solemne cantada per l'escolania parroquial en la qual farà el panegíric del gloriós martir el reverend don Silvestre Alegre, Pvre., beneficiat de Sant Pere de les Puèlles. A les set de la tarda hi haurà Rosari cantat amb acompanyament d'orgue, acabant-se amb el cant dels Goigs de Sant Llorenç.

El dia 11, les nou del matí, serà cantat un aniversari en sufragi de les ànimes dels confrares difunts.

—L'Obra de la Santa Missa, establerta canònicament a l'església de l'Hospital de la Santa Creu, celebra-

rà el diumenge la seva festa de Nostra Dona de Carme, amb els següents actes: A les vuit del matí, missa de Comunió general. A dos quarts de cinc de la tarda començarà la funció resant el Sant Rosari i el Trisagi Maria, cantat pel chor de damiselles de l'Associació Reparadora de Pius IX, i sermo pel reverend don Josep Boum, beneficiat de Sant Francesc de Paula, i es donarà fi a la festa amb el besamns a la Santíssima Verge i cant de la Salve.

Bisbat

LA CAPELLA DE SANTA ANNA I SANTI JOAQUIM AL TEMPLE DE LA SAGRADA FAMÍLIA

D'una cristiana mare de família i honorable professora d'ensenyament primari, hem rebut la següent al·locució, que publicuem amb el major gust desitjant que la idea s'expandeixi arreu.

De vegades els petits atonen en el que no han atinat els grans. Així, no fa gaires dies un infant en visitar la capella del Temple de la Sagrada Família, preguntava:

—I en aquests altars quins sants hi haurà?

I en referir-li que eren destinats a la família de Jesús, Maria i Josep, en parentiu de consanguinitat o afinitat, Sant Joaquin i Santa Anna, Santa Isabel o Elisabet, cosina de la Verge, i el seu espós Sant Zacaries, Sant Joan Baptista i Sant Joan Evangelista, l'infant digué:

—I per què no hi són? Si totes les persones que porten els noms d'Anna, Joaquin, Elisabet i Joan donessin alguns centims, tot s'hauria pogut fer.

I compranguí que tenia raó, que donava una idea ben oportuna, i malgrat recordar que a Barcelona, ni a tot Espanya i Amèrica, no van poder trobar anys enrera quinze mil persones que donessin l'almoïna d'una pesseta mensual perquè «poguessin veure les obres del Temple acabades», ni set mil, ni tres mil, ni mil cinc-centes, i que la perseverança de moltes que se subscriuiren, segons clam de l'administració de les obres, no van durar ni un any... després de recordar això de la gent gran, i de trobar que l'obra, que necessita grans cabals, té per principals protectors la gent menys adinerada, anomenant-se la Catedral dels pobres, vaig trobar viable la idea de l'infant, i em va donar més esperança, més coratge que l'obra dels entonaments que es queixen que els altres no facin el que entre tots s'hauria de fer. L'infant triseant els anys de la vida, no preguntava què que preguntem els que han començat a daval·lar la plenitud de l'existència.

Per això em plau dirigir-me a tots els infants de Catalunya, als infants de Barcelona, als infants que porten els noms de les persones que formaren la Santa Família a la terra, Jesús, Josep i Maria, Joaquin i Anna, Isabel, Joan, perquè facin una llista i s'entengui el culte al redós de la cripta; perquè no hi falti ningú de la família de Nazaret, el patronatge de la qual nosaltres, invoguem, perquè la família dels infants s'ajunti a la família del bon Jesús a la terra: Sant Joan, el nen company de Jesús, que

la gran, va morir per servir aquesta amistat; Santa Anna, la Mestre de la Verge, amb Sant Joaquin; Santa Isabel, l'amiga íntima, casada abans que ella, qui endevina les confidències de la Mare de Déu, i per fi, Sant Joan Evangelista, el deixeble de Jesús, incorporat a la família llur en redimir el món des del suplici de la Creu.

Tot això falta fer i que els nens es puguin; tot això poden fer els nens i nenes, perquè ho sàpigui tothom.

Que si el Temple de la Sagrada Família es fa vell per la família que l'ha vist néixer, sigui els infants que l'han vist nascut els que el renovin, donant-li una empenya ascendent i continuada.

No vull creure que s'hagi de variar la dita de què els infants fan el que veuen fer als grans, sent els petits el que els grans oblidem, sinó que en convidar els petits, els considero lligats a llur família, i en convidar als que porten el nom d'Anna, hi veig a les mares, ties i cosines, al costat dels seus petits, i en convidar els que porten el nom del pare de la Mare de Déu, hi veig fins els padrins que llarguen la recordança d'altres que portaven el mateix nom.

Jo friso perquè grans i xics siguin en una florida, jo desitjo una florida d'infants que allarguin la seva ma al Temple, que glossa el naixement i la infantesa de Jesús, i ha de portar a la consideració el seu sacrifici d'Amor a la humanitat per ell redimida.

Jo friso perquè grans i xics siguin assabentats pel gran Temple, delirant perquè tothom faci el Temple de la nostra època, del nostre poble, de la nostra família, i que totes les llars es plasmin en la família de Jesús.

Que vingui, doncs, un enllai de donatius d'infants per a començar portant al Temple Expiatori de la Sagrada Família les imatges dels pares de la Verge Maria. Aixequem els cors, Escampem la idea de l'infant que preguntava per què no tenien imatges la majoria dels altars de la cripta del Temple que presideix la ciutat nova de Barcelona.

Diada de Santa Anna. Any 1932

Per a iniciar subscripció, a l'objecte de regalar al Temple Expiatori de la Sagrada Família la imatge de Santa Anna, segons determini de la Junta del Temple, hem rebut de la nena M. A., una pesseta, i de la seva mare que porta el nom d'Anna, cinc pessetes més.

—Per a iniciar subscripció a l'objecte de regalar al Temple Expiatori de la Sagrada Família la imatge de Santa Anna, segons determini de la Junta del Temple, hem rebut de la nena M. A., una pesseta, i de la seva mare que porta el nom d'Anna, 5 pessetes.

Els que vulguin contribuir a aquesta obra poden fer-ho enviant a la nostra administració els seus donatius.

—Es troba estudiant a Cardó el canonge d'aquesta Catedral doctor don Miquel Hospital.

—La llista de subscripció per a la reparació de les obres de l'església del Pi ascendeix actualment a 15.885'95 pessetes.

—El cardenal arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barraquer, ha estat a visitar al seu senyor oncle, el canonge d'aquesta Catedral Basílica doctor don Calet Barraquer, que, com vàrem dir fa uns dies, estava malalt d'alguna gravetat.

—Ha predicat els exercicis del doctorat de la Facultat de Filosofia i Lletres a Madrid el jove prevere de la diòcesi de Vich, don Josep Rius.

—El beneficiat de Sabadell don Josep M. Bosch ha obsequiat la Secretaria de Cambra d'aquest bisbat amb un retrat del bisbe doctor Guillemet.

—El nostre il·lustre amic doctor don Lluís Carreres, catedràtic d'aquest Seminari Conciliar, és a Montserrat, on passarà l'estiu.

—Foment de Pietat Catalana ha editat la preciosíssima obra de Abbé Michand «Meditacions per a les noies cristianes que fan el quart d'hora d'oració».

La traducció catalana és de Maria del Carme Tobella.

LA DIABETES

es cura radicalment amb el

Vi Uranat PESQUI

que elimina el sucre a raó d'un gram per dia, fortifica, calma la set, evita i cura

Les complicacions diabètiques

De venda en les bones farmàcies i drogueries

NOTICIES DE L'ESTRANGER

L'actiu i passiu de França

París, 27. — Els diaris publiquen un quadre comparatiu de les sumes que constitueixen, pel maig d'aquest any, l'actiu i el passiu de França, expressat en marcs or.

Aquest quadre demostra que el passiu era de 240.032 milions, i l'actiu, de 76.387 milions, i d'aquests, 67.340 en crèdits sobre Alemanya.

França cobra, a títol de reparacions, 2.034 milions, dels 434 en metalfic, mentre avança, per a reconstruccions de les regions devastades, pensions de guerra i despeses d'ocupació, 41.853 milions.

L'excedent de les bestretes fetes per França per compte d'Alemanya, s'eleva, doncs, a 39.829 milions, i el deute flotant francès, de 32.677 milions, es veuria amortitzat, deixant un actiu de més de set mil milions de marcs or, si Alemanya reemborsés a França els 30.820 milions, que va bestreure per compte d'aquella potència. — Havas.

Els funerals del general Maistre

París, 27. — Als funerals del general Maistre hi han assistit els mariscal Joffre, Foch, Petain i Fayelles, així com els generals Buat, Guillaumat i Mangin, el representant del president de la República, M. Maguinos, delegacions dels exèrcits belga, britànic, americà i italià, i altres il·lustres personalitats. — Havas.

París, 27. — Durant la cerimònia dels funerals del general Maistre, el mariscal Petain ha fet l'elogi fúnebre del difunt, dient que fou tan gran soldat com gran patriota.

El general belga Jooset, en nom dels exèrcits aliats, ha recordat que el mort havia deixat grans recordances entre els oficials estrangers. — Havas.

A la Cambra anglesa

Londres, 27. — Un diputat pregunta si la conclusió de l'aliança defensiva entre la Gran Bretanya i França, contra la possibilitat d'una eventual agressió per part d'Alemanya, segueix encara en estudi.

Novel·lista mort

París, 27. — Avui ha mort el popular i eminent novel·lista M. Jules Mary. — Havas.

La Corbata de la Legió d'Honor a un aviador

París, 27. — Durant una recepció militar, el mariscal Fayelles ha fet donació de la Corbata de la Legió d'Honor al capità aviador M. Fonck. — Havas.

Consell de ministres a França

París, 27. — S'ha celebrat un Consell de ministres a la residència estiuenca de Rambouillet, en la qual, com se sap, es troba actualment el president de la República senyor Millerand.

El Consell ha aprovat un decret comprénent un determinat nombre d'indults a favor de petits comerciants i productors condemnats per delictes de puja il·lícita.

També ha aprovat 37 casos concernents a militars culpables d'haver provocat o pres part en motins, faltes contra la disciplina, abandon de llocs, roboris militars, etc.

A petició del ministre de Marina, el Consell s'ha pronunciat en sentit favorable a la concessió de la gràcia d'indult per a set condemnats, entre els noms dels quals figura el del contra-mestre Badina, que va pendre part a la sublevació de caràcter bolxevista esdevinguda a bord d'un vaixell de guerra en sigiles del Mar Negre.

Pel contrari, el cap d'aquella sublevació, l'oficial maquinista Martí, no se'l pot indultar de cap manera, per caure el seu delictes, qualificat de complot contra la seguretat de l'Estat, de ple dintre dels preceptes del Codi de justícia militar. — Havas.

La política exterior de Sud-Eslàvia

Belgrad, 27. — El ministre de Negocis estrangers ha fet a la Cambra un discurs sobre la política exterior de Iugo-Eslàvia. Comença fent ressaltar el brillant paper exercit a la Conferència de Gènova pels represen-

tants de la Petite Entente i Polònia, per mitjà del seu ràpid acord, amb el qual contrarestaren les temptatives que podien tramir-se contra llurs interessos.

Respecte Rússia, l'actitud de Iugo-Eslàvia no ha canviat, observant la mateixa neutralitat que fins aquí, i no adoptant el reconeixement «de jure» per no avançar-se a les grans potències que no ho han realitzat.

El ministre manifestà que era necessari anar a un ràpid compliment del tractat de Rapallo per a millorar i normalitzar les relacions amb Itàlia.

En quant a Hongria, les relacions deixen quelcom que desitjar. Pel contrari, amb Àustria ens uneix el millor esperit. — Havas.

El rei Boris

Sofia, 27. — L'Agència Bulgara declara que als centres autoritzats es desment la notícia publicada per certs diaris relativa a un projecte de boda del Rei Boris i al seu viatge a l'estranger. — Havas.

L'actitud del govern de Baviera

Berlin, 27. — La nota del Govern de l'Imperi publicada ahir passada diu que és anticonstitucional l'edict del govern bavarès amb el qual preté reemplaçar la llei de defensa de la República.

Afegeix que si cada Estat s'irrogues tals drets, això representaria la fi d'Alemanya. — Havas.

Berlin, 27. — El Gabinet imperial ha resolt entaular negociacions amb el Govern de Múnic amb l'objecte de solucionar el conflicte actual.

Sembla que s'establirà un compromís quan el Tribunal Suprem de Leipzig, davant del qual serà portat el litigi, hagi fallat sobre la legalitat o il·legalitat de les decisions adoptades per Govern bavarès. — Havas.

La Dieta i Pilsudski

Varsòvia, 27. — La Dieta ha rebutjat per 287 vots contra 205 una moció de desconfiança de les dretes contra el mariscal Pilsudski. — Havas.

La política grega

Atenes, 27. — Ahir quedà tancada la Cambra de representants. El president del Consell de ministres pronuncia un discurs fent al·lusió a la necessitat en què es trobarà el Govern d'adoptar en curt termini mesures d'alguna gravetat.

El ministre de Finances parla d'algunes mesures de caràcter fiscal que seran adoptades i del propòsit de concedir l'autonomia d'algunes províncies.

També es va parlar del rumor d'empendre aviat una acció contra Constantinoble. — Havas.

Vaga general a Oklahoma

Nova York, 27. — Telegrafia d'Oklahoma que els mecànics fogaiers i tot el personal tècnic de les mines de carbó de les zones limitrofes amb Texas i Arkansas, declararen ahir al migdia la vaga general. — Havas.

L'Estatut de Palestina

Londres, 27. — El corresponent del «Times» a Jerusalem anuncia que l'aprovació del mandat d'Anglaterra sobre Palestina ha estat acollit amb tranquil·litat. Els jueus no amaguen la seva joia, però no han fet cap demostració. Els àrabs tenen el propòsit d'apel·lar contra aquesta decisió prop del Consell de la Societat de les Nacions. — Havas.

La volta al món en avió

Simla, 27. — L'aviador Braka, que fa la volta al món pels aires, ha aterrrissat a Quetta. — Havas.

Xipre i Grècia

Londres, 27. — Comuniquen de Limasol que el Parlament de Xipre i el Consell Nacional han expressat el desig unànim del poble de romandre unit a Grècia i demanen que s'expressi la voluntat nacional mitjançant un plebiscit. — Havas.

La vaga dels maquinistes alemanys

Berlin, 27. — Ha terminat la vaga dels maquinistes navals. — Havas.

Les nacions americanes

París, 27. — La premsa comenta la notícia del «New York Herald», segons la qual es tracta de fundar una Societat de Nacions americana. Aquesta proposició es diu que serà feta per la República d'Uruguai en la pròxima reunió de la Conferència pan-americana que haurà de celebrar-se a Santiago de Xile en maig de 1923.

La idea fou proposada pel ministre uruguai de Negocis estrangers durant l'últim banquet de l'Associació americana de l'Uruguai.

Aquest home d'Estat té la convicció que una tal institució uniria les nacions del continent americà i les posaria en situació d'obrar en harmonia amb les altres conferències del món. — Havas.

La crisi ministerial italiana

Roma, 27. — Els periòdics diuen que els presidents de les Cambres han manifestat al rei que la personalitat més indicada per a formar Govern és el «leader» del partit popular catòlic, senyor Meda.

Aquest, que es troba actualment a Milà, ha estat cridat telegràficament. — Havas.

Roma, 27. — Els diaris diuen que el Rei ha eucarregat al senyor De Nava la formació de nou Govern.

Afegeix que l'esmentat senyor De Nava ha conferenciat en sortir de Palau amb els presidents del Senat i de la Cambra de Diputats, sense que s'hagi pogut saber la impressió que s'ha tret d'aquestes entrevistes. — Havas.

L'actitud de Rússia

Londres, 27. — A la Cambra dels Comuns el senyor Philip Lloyd

Borsa de París

4 per 100 Interior Espanyol	000'00
4 » 100 Exterior »	160'00
Accions Nord d'Espanya	588'00
» Alacant	588'00
» Andalusos	000'00
Renda russa 5 per 100	000'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	417'00
Renda francesa 3 per 100	58'40
Accions Rio Tinto	1.480

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa SOLER I TORRA GERMANS, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsucess, 1.

PREUS DE COMPRA:	
Bitllets:	Francesos, 53'00
» Anglesos, 28'50	
» Italians, 29'00	
» Belgues, 50'50	
» Suïssos, 122'00	
» Portuguesos 0'40	
» Alemanys, 1'25	
» Austriacs, 0'03	
» Holandesos, 2'35	
» Russos, 0'00	
» Grecs, 00'00	
» Suecs, 1'50	
» Noruegs, 0'95	
» Dinamarques, 1'20	
» Romania, 4'25	
» Turquia, 00'00	
» Estats Units, 6'37	
» Canadà, 5'00	
» Argentins, 2'25	
» Uruguais, 5'00	
» Xilens, 0'65	
» Brasilers, 0'60	
» Bolivians, 1'35	
» Peruanos, 19'25	
» Paraguais, 0'10	
» Venezuelans, 00'00	
» Japonesos, 2'80	
» Algerins, 51'75	
» Egipte, 25'35	
» Filipines, 2'70	

CANVIS DE DIVISIÓ XEO NO 60. TITZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANC DE CATALUNYA

Portugal	0'47 ptes. escut.
Argentina	2'35 » peso.
Holanda	2'51 » florí.
Suècia	1'68 » corona
Noruega	1'09 » »
Tchécoslovàquia	15'00 » 100 coron.
Polònia	0'14 » 100 marcs
Romania	0'00 » 100 leis.
Hongria	0'00 » 100 coron.

Barcelona, 27 de juliol de 1922.

Greem, que presidi la delegació anglesa en la Conferència de La Haia, diu que si els russos adopten una política conforme amb les últimes proposicions fetes a la Conferència, s'anirà cap al restabliment econòmic.

El senyor Clynes, a continuació, fa referència a la importància de les imposicions del diner francès a Rússia, ço que influeix en la línia de conducta de França, però és oposat als interessos d'Anglaterra.

El cap del Govern, Lloyd George, entreveu la necessitat de noves Conferències i recorda el paper dels aliats respecte a Rússia durant la guerra, afegint que malgrat les intervencions ulteriors, no pot acusar-se als aliats d'exploitar la Rússia, puix impediren que Alemanya s'apoderés de les riqueses russes. Declara Lloyd George que Rússia no sortirà de les seves actuals vicissituds sinó mitjançant l'ajut del món civilitzat. Reconeix la penúria de Rússia, però no se la pot ajudar mentre no estableixi les condicions indispensables per això.

Del contrari, res obtindrà. Així, doncs — acaba dient el primer ministre — les Conferències de Gènova i La Haia contribuïren a l'educació de Rússia. — Havas.

L'ambaixador d'Espanya a París

París, 27. — El president del Consell de ministres senyor Poincaré ha rebut aquesta tarda l'ambaixador espanyol a aquesta capital senyor: Quilones de León. — Havas.

Les atrocitats greco-turques

Londres, 27. — L'Agència Reuter diu que ha estat acceptada la proposició de França perquè la Comissió encarregada de fer una enquesta sobre les atrocitats greco-turques estigui composta de representants de la Creu Roja a Constantinoble.

L'enquesta es farà simultàniament a Grècia i Turquia. — Havas.

La navegació aèria a Alemanya

París, 27. — Telegrafia de Berlín a «Le Journal» que el Govern alemany prohibirà l'accés a la zona aèria alemanya de tots els avions estrangers, no importa la nacionalitat, la força motriu de la qual sigui superior a la fixada als aparells alemanys. — Havas.

Desertors del Terç Estranger a Marsella.

París, 27. — La telegrafia de «Le Matin» des de Marsella que del vapor «Doufiata», procedent de Casablanca, han desembarcat 66 desertors de la legió estrangera formada per Espanya a l'Àfrica, trenta dels quals són espanyols. — Havas.

Els funcionaris alemanys

Berlin, 27. — La Comissió de vigilància del Reichstag ha aprovat els augment de sous als funcionaris públics. El projecte de llei portarà la data del dia 1 d'agost. El sou del president de l'Imperi serà de 1.500.000 marcs. — Havas.

Els pagaments mensuals d'Alemanya

París, 27. — El Govern alemany havia demanat que els lliuraments mensuals fets com a compensació als aliats a títol de cobertura de les obligacions alemanyes resultants del procediment de compensació, no passaran de 500 mil lliures esterlines, en lloc dels dos milions de lliures que prevé l'acord de 10 de juny de 1921.

Els representants aliats de compensació, han emès únicament l'opinió que Alemanya ha de continuar efectuant els pagaments mensuals de dos milions de lliures esterlines, en raó a la mala fe del Reich en l'aplicació del procediment de compensació i reconeixement dels crèdits aliats.

En conseqüència, el senyor Poincaré ha informat al senyor Mayer, dient-li que, com a signant que l'esmentat senyor Mayer és de la pregunta dirigida al Govern francès, es veu en la precisió d'assabentar-lo que aquestes pagaments segueixen essent mantinguts en dos milions de lliures esterlines. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublín, 27. — S'ha produït una violenta topada entre 40 soldats de l'exèrcit nacional i uns 50 de les forces irregulars. 17 d'aquests han estat fets presoners. Signora el nombre de víctimes. — Havas.

Dublín, 27. — Les tropes nacionals irlandeses han entrat a les poblacions de Wexport i de Newport, tornant la llibertat a 150 paisans que tenien empresonats els rebels.

Un destacament de tropes nacionals, en tornar de Galwey, va caure en una emboscada, tenint que lamentar la mort d'un soldat. — Havas.

Els metal·lúrgics anglesos

Londres, 27. — Rebutjada en votació pels obrers metal·lúrgics, la proposició formulada pels patrons, aquesta han comunicat a les Drassanes i tallers de construcció naval del Tyne que la bonificació setmanal de setze xelins i sis penics, quedarà suprimida paulatinament en els tres terminis següents:

31 del corrent mes de juliol, 28 d'agost propiament i 25 de setembre.

Es poc probable que es plantegi la vaga, per estar ja exhaust, o poc menys, el cabal de resistència del Sindicat, però no per això deixa d'augmentar l'agitació en altres corporacions, com els tipògrafs, els obrers del moll i els minaires. — Havas.

La Societat de Nacions

Ginebra, 27. — La sots-comissió naval de la Comissió consultiva permanent d'affers militars, navals i aèris, ha donat per acabats els seus treballs després d'haverse procedit a redactar un projecte pel qual es fan extensius els principis sentats en el Conveni naval de Washington a tots els Estats o signataris del mateix, que formen part de la Societat de Nacions. — Havas.

L'Oficina internacional del treball

Interlaken, 27. — El Consell administratiu de l'Oficina Internacional del Treball, en examinar el conveni germano-polonès que ha estat sotmès al seu judici ha acceptat de constituir un Comitè de consulta a Alta Silèsia, designant per a presidir-lo el senyor Albert Thomas. — Havas.

La llei de protecció de la República a Baviera

Berlin, 27. — El Consell de ministres ha suspès les seves deliberacions. El president de l'Imperi, senyor Ebert, en una reunió celebrada amb el canceller senyor Wirth i el president del Reichstag, ha acordat dirigir-se al president del Consell bavarès, demanant-li que retiri el Decret publicat aquests dies, referent a l'aplicació de la Llei de protecció a la República.

Es dona gairebé per segur que al mateix temps es donaran a Baviera garanties amb respecte a l'aplicació de l'esmentada llei. — Havas.

Dipòsit de tabac incendiat

Hamburg, 27. — Un incendi ha destruït al port un dipòsit de tabac, calculant-se les pèrdues ocasionades pel sinistre en alguns milions de marcs. — Havas.

El Congrés internacional de la Pau

Londres, 27. — El Congrés internacional de la pau, en la seva última sessió celebrada aquesta tarda, s'ha ocupat de la qüestió del ressorgiment econòmic d'Europa.

S'ha donat lectura d'un missatge de l'ambaixador d'Alemanya a Londres, excusant la seva assistència al Congrés, i expressant la seva simpatia envers la seva assistència.

Aquesta lectura fou acollida amb grans aplaudiments, per tots els presents.

El Congrés aprovà una Resolució declarant que la guerra només ha d'ésser solemnement prohibida, i expressant la confiança i l'esperança del Congrés que la Societat de Nacions acollirà dintre seu Alemanya. Seguidament es declarà clausurat el Congrés. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Divendres, 28 de juliol de 1922

L'Assemblea de «Nostra Parla»

MOLT encoratjador i molt significatiu és l'èxit esplèndid que ha tingut la patriòtica iniciativa de l'agrupació Nostra Parla en convocar i organitzar l'Assemblea d'afirmació valenciana.

Per la importància i la quantitat de les adhesions rebudes i de les representacions que han discutit les ponències i votat les conclusions, totes amaraes d'un esperit valencianista actiu, aquesta Assemblea ha estat una veritable revelació d'energies latents i de possibilitats il·limitades.

Ha estat proclamada pels representants de dretes i esquerres una comú idealitat valenciana. Per damunt de les divisions artificials i de l'esquarterament administratiu en províncies, han afirmat els representants de les Diputacions de València, Castelló i Alacant l'existència d'un poble valencià, que no té ara reconeguda la seva personalitat en les lleis, però que constitueix una realitat.

I aquesta realitat l'han sentida unànimement homes de tots els partits i de tots els estaments, que, separats per idees polítiques i concepcions socials diverses, s'han unit en un ideal col·lectiu, en una coincidència patriòtica, en una afirmació valenciana. Monàrquics, republicans, obrers, burgesos, homes de dreta i homes d'esquerra, s'han sentit valencians per damunt de tot, i han cercat els camins més dreters per arribar a la reconstitució de l'ànima valenciana.

Aquest deixondiment de la consciència popular a València té una importància verament transcendental. Ha estat produït en circumstàncies que revelen sense cap mena de dubte un ambient propici. I quan els pobles passen per aquests estats de consciència que els revelen tot d'una el misteri admirable de llur naturalesa pròpia, ja estan salvats. Totes les altres coses vindran inexorablement amb el ritme revelador del temps.

Les sessions ja per sempre memorables celebrades a la sala de sessions de la Diputació de València s'han vist concorregudes per gran nombre d'assembleistes, i la sala l'envai el públic completament.

Hi assistiren tots els cics diputats provincials, delegats d'entitats valencianistes, metges, advocats i estudiants.

Tant les discussions com els acords, revestiren gran importància, essent molt fecundes en iniciatives, la realització de les quals significarà un formidable impuls per al moviment valencianista.

Fa bo de veure l'afusió gairebé unànime del jovent — i del jovent més intel·ligent — a les noves idees. Aquesta aportació de la joventut és la que assegura la continuïtat i el triomf definitiu del moviment.

El poble valencià està en marxa. Com que seguim el mateix camí, ens trobarem moltes vegades. I arribarà un dia que caminarem junts i junts arribarem al cim.

Generalitat

El que diu el president

Acabada la reunió del Consell Permanent, el senyor Puig i Cadafalch ha rebut, al despatx de la Presidència, els periodistes.

Ha manifestat el President que la reunió de dimencres l'havien celebrada els consellers a la Universitat Industrial, per tal de visitar a la vegada algunes de les instal·lacions de l'Exposició general escolar que convenia veure.

La part principal de la conversa entre el senyor Puig i els reporters va versar sobre el fet de la venda del tenn de Sant Valeri.

El President ha reclamat el concurs de la premsa per tal d'obtenir el retracte de la venda. El Consell n'ha parlat extensament, i ultra altres gestions, ha acordat cursar els següents telefonemes:

Al cardenal-arquebisbe de Tarragona:

«El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya posa en coneixement de V. E. que el Capítol Catedral ha venut a un particular, el comprador de les pintures de Mur, avui a Nova York, el tenn de Sant Valeri, relíquia artística i tradicional, i un tapis flamenc de gran valor, malgrat l'oferta feta per la Junta de Museus de Barcelona de pagar una quantitat igual, i en lamentar-se d'a-

quest fet, que ha de produir en l'opinió pública efecte deplorable, reclama la seva superior autoritat perquè no sigui possible aquest atemptat a la civilització i aquest nou escàndol a la consciència cristiana — President, Puig i Cadafalch.»

Al bisbe de Lleida:

«El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, assabentat que el Capítol Catedral de Lleida ha venut a un particular el tenn de Sant Valeri i un tapis flamenc, malgrat l'oferta feta per la Junta de Museus de Barcelona de pagar una quantitat igual, eleva la seva protesta i anuncia el seu propòsit de coadjuvar, per tots els mitjans legals, que quedi sense efecte aquesta venda, la qual constitueix un atemptat al nostre patrimoni artístic, reclamant l'acció de la seva autoritat religiosa i artística perquè es repari el fet i acabi la cadena de vergonya començada en la venda de les pintures romàniques de Mur actualment a Nova York. — President, Puig i Cadafalch.»

Al Nunci del Papa a Espanya:

«El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya posa en coneixement de V. E. que el Capítol Catedral de Lleida ha venut a un particular el tenn de Sant Valeri, de sumptuosos teixits d'or arab, i un tapis flamenc malgrat l'oferta feta per la Junta de Museus de Barcelona de pagar una igual quantitat, i es lamenta d'aquest fet, que el considera atemptatori a la riquesa del nostre patrimoni artístic i contrari als prin-

Les Idees i les Imatges

PÀTRIES D'ELECCIO

... Segons Stendhal: «La verdadera patria és aquella en la qual trobem el major nombre possible de persones que se'n assemblen».

Théophile Gautier escriu: «Existeix una patria ideal sovint oposada al nostre país nadiu».

I Goethe: Si no et plau restar a casa teua, ves-te'n al teu Orient».

Aquestes patries d'elecció resulten, tanmateix, malgrat totes les aparències, assats imaginàries. La patria real i positiva — justa o injusta, intel·ligent o ignara, subtil o grollera — serveix una gran força psicològica i biològica d'imposició. Adhuc en els casos de despatriciament més aguts i voluntariosos la patria fonamentalment originària persisteix (qualque volta, oh ironia!, més ostentosa encara) amb tota la integritat de la seva marca inconfusible.

Les patries d'elecció són patries d'il·lusió, en el sentit, sobretot, il·lusionari de la paraula.

JOSEP MARIA JUNOY

cipis canònics. Es aquesta expoliació del tresor sagrat la continuació de la venda de les pintures romàniques de Mur, actualment a Nova York, arrencada i venuda amb intervenció de les mateixes persones. En felicitar a V. E. per receptar circular, deplorem el seu incompliment, precisament pels que tenen la responsabilitat de l'autoritat i de l'exemple. — President, Puig i Cadafalch.»

Ha fet el senyor Puig i Cadafalch l'elogi d'aquestes teles, i ha dit que llur venda és el segon pas que es donava per aquest camí. El primer va ésser el de la venda de les pintures de Mur que va descobrir el senyor Goday. Les teles de Sant Valeri passen per les mateixes cases i les mateixes mans, i aniran a parar, com aquelles pintures, a Nova York.

S'ha lamentat el President que aquestes coses siguin possibles i que ho siguin precisament per l'actitud dels que més interessats haurien d'estar en la conservació d'aquest patrimoni artístic, ultra l'aspecte cristià que té l'assumpte, que ja no cal dir com hauria d'ésser respectat pels canonges lleidatans.

Ha dit que es demanarà apoi perquè es pugui usar del dret de retracte.

El conseller senyor Sol també s'ha lamentat prop dels periodistes d'aquest fet, que ha portat una forta indignació entre els catalans.

Finalment, el President ha manifestat que ha estat imprès el dictamen emès pel Col·legi d'Advocats sobre la qüestió dels telefons i que seria repartit entre diputats i personalitats.

Del dictamen se n'ha fet una edició castellana per a les prones de fora de Catalunya, les quals convé que el coneixin.

També ha dit que s'estaven imprimint els projectes d'acord que es tenen de portar a la vinent Assemblea, i es creu que el llibre que els conté podrà ésser repartit un d'aquests dies als senyors diputats.

L'Assemblea tindrà lloc a darrers d'agost. El saló, que s'està arranjant per a la mateixa, no està encara llest. Solament hi haurà llest el sostre.

Ha dit el senyor Puig que amb motiu d'haver-se de celebrar la setmana entrant les sessions de Diputacions, el Consell no es reunirà.

Entre les visites ahir rebudes hi figuren les del senador don Francesc de A. Bartrina, els diputats senyors Pérez de Rozas i Rafols, i don Esteve Vergés Galofré, catedràtic de la Facultat de Ciències de Saragossa.

A la una, acompanyat del Conseller don Romà Sol i els diputats senyors Flajó i Grana, va assistir al dinar que la Junta de la Cooperativa de consum «La Flor de Maig», celebrava a la seva Granja de Serdanyola i al qual havia estat invitada la Mancomunitat.

S'ha rebut l'adhesió de la ciutat de Tàrraga a la campanya pro-concessió de telefons a la Mancomunitat.

El dia primer del vinent mes d'agost celebrarà aquesta Diputació Provincial la primera sessió corresponent al primer període

Cròniques d'Itàlia

Itàlia i Tànger

Es colpadora la unanimitat dels diaris francesos a judicar que una de les causes de la crisi del ministeri Facta, a hores d'ara encara oberta, ha estat el fracàs de la política internacional de Schanzer. I diem que és colpadora perquè sembla que la premsa francesa s'ha posat d'acord per a dir una mentida. La crisi Facta es deu únicament i exclusivament al feixisme. No hi ha pas a Itàlia una sensibilitat política prou fina encara perquè les qüestions internacionals d'ordre secundari provoquin crisis totals de ministeri. Es, per altra part, molt delicat afirmar que Schanzer i la seva política francòfoba han desplaçat als italians. El país és francòfob, i tant si continua Schanzer a la consulta com si és substituït, aquesta política continuarà. Els diaris francesos han contat aquesta vegada els desigs particulars de França amb els fets d'Itàlia. El desig de veure substituït Schanzer, els ha fet creure que la darrera crisi es produïa pel fracàs real del ministre, que ha separat la política internacional italiana del control francès.

La poca cordialitat que els diaris francesos concedeixen a Schanzer, es deu principalment a la qüestió de Tànger. França havia de rebre agraïment la intromissió d'Itàlia en la ja llarga i treballada sistematització de Tànger. I això, per les següents raons — i farem un xic de claror en aquest problema.

Anglaterra ha proposat que en la pròxima conferència sobre Tànger, hi tinguin només seient delegats anglesos, francesos i espanyols. França insisteix que, ultra aquestes delegacions, tingui vot i veu un representant del soldà del Marroc. Aquesta insistència francesa, significa, en primer lloc, que França tenta de fer, implícitament i automàticament, reconèixer la seva tesi fonamental marroquina, això és, que la sobirania i l'autoritat del soldà — i, per tant, el protectorat francès — s'estén a tot el Marroc, comprès Ríf i Tànger. I bé. La política que Schanzer ha fet entorn de Tànger ha estat aquesta: fer que Itàlia substituís el representant del soldà en la pròxima conferència. Es per això que Anglaterra s'ha posat en aquesta qüestió al costat d'Itàlia, i Espanya, si no ho ha fet, hauria hagut de fer igual.

Els drets que pot al·legar Itàlia en aquesta intromissió són completament raonables. Itàlia és nació firmatòria del tractat d'Algècires. Itàlia és nació privilegiada en tots els acords anglo-franco-espanyols. Té a Tànger un nucli de població, i, sobretot, és Itàlia nació mediterrània per excel·lència, exclusivament mediterrània, i, per tant, interessadíssima en tots els afers de la porta occidental del nostre mar. I tot això, prescindint dels vells papers i de la història, que dona drets a Itàlia tan bons i privilegiats com els que pot tenir França, pel fet d'haver heretat dels regnes de Sardenya i de Nàpols, de Toscana i de Venècia, i prescindint, a més a més, dels fets actuals, vull dir de la «Comissió d'higiene» que administra Tànger, que està formada pels consols angles, frances, italià i espanyol, i per membres elegits de la població, un dels quals representa la colònia italiana.

Frància ha al·legat, contra la intromissió d'Itàlia a la conferència sobre Tànger els acords de 1902, segons els quals Itàlia, a canvi del reconeixement francès de la seva llibertat d'acció a Tripolitània, admetia el principi de l'absoluta preponderància francesa al Marroc. Quin valor té aquest acord? En primer lloc, ens trobem que Anglaterra admeté el mateix principi que Itàlia a canvi de la renúncia de qualsevol dret de França sobre Egipte. Aquesta renúncia d'Anglaterra volia dir la renúncia dels drets sobre Tànger? No. La prova n'és el que ha passat de 1902 ençà. I és que no s'ha volgut fer, davant d'Itàlia, la distinció que s'ha fet sempre davant d'Anglaterra, distinció consagrada en innombrables papers diplomàtics i fets reals, la distinció entre Tànger i el Marroc.

Els documents i els fets demostren aquesta distinció. En el mes d'abril de 1912 fou signat el tractat del Protectorat entre França i el Maghzen. El mes de novembre del mateix any fou signat acord franco-espanyol. Aquest document estableix el protectorat espanyol sobre el Marroc septentrional, de les boques del Muluya fins a Alcazarquivir. La resta quedava per França, llevat Tànger, que se sostreïu de la zona espanyola i quedava sota un règim internacional. Per la zona espanyola el soldà delegava els seus poders de manera general i permanent a un califa, nomenat a proposta de Madrid. Tànger, com la zona espanyola, doncs, es trobaven netament despresos de la zona francesa. El que hi ha — com ja hem iniciat més amunt — és que França ha pretès sempre i preté que Tànger i la zona espanyola estan sota la sobirania del soldà i per consegüent que el protectorat espanyol i el règim internacional de Tànger no són altra cosa que delegacions del protectorat francès.

Demostrada, doncs, la distinció, és evident que França ha donat als acords de 1902 una lligadura que no tenen. Itàlia, per aquests acords, renuncia a tota ingerència al Marroc, però no renuncia a tenir veu i vot en la qüestió de Tànger. No hi renuncia quan Tànger era un problema local, i menys hi pot renunciar avui, tenint Tànger una enorme importància internacional.

Poc abans de la guerra, es reuní a Madrid una comissió franco-anglo-espanyola que havia de formular el règim de Tànger i sotmetre'l a l'aprovació del cos consular tangerí i en definitiva dels governs respectius. Vinguda la guerra, foren suspesos aquests treballs, degut a la delegació espanyola i degut, sobretot, a que a Madrid es creia que Alemanya guanyaria la guerra. Ara, aquest treball s'ha reprès, però Tànger no és un mer problema local, com abans. Ara, és un dels problemes centrals del Mediterrani, i, per tant, Itàlia, demanant un lloc a la Conferència, parla en nom de la raó. Per un monstruós absurd històric, Itàlia, nació exclusivament mediterrània, abans d'ésser un estat unitari i després de fer la unitat, ha hagut de passar perquè les dues portes del seu mar estiguessin per complet a mans estranyes i per tant que el mar fos la seva presó. És una ingenuïtat creure que la política pot tenir un moment lògic, però, tanmateix, voler servir d'absurda amant amb raons, és donar-se mas sa feina inútil.

Josep PLA

L'augment de dietes dels diputats

Com que ha estat tan comentada la votació amb què fou convingut l'augment de dietes dels diputats, creiem interessant reproduir-ne el resultat nominal:

Varen votar que SI:

Gil de Biedma, Ruiz Valarino, Díaz de la Cebosa, Martínez Villar, Hernani (duc de), Poggio, Nougués, Gasset (don Ricard), Lerroux, Rodríguez Pérez, Valdavia (marqués de), Laza, Sánchez Eznarriaga, Cervantes (don Xavier), Corujo, Gullón (don Manuel), Betancourt, Gullón (don Alonso), Van Baumbergen, Caballé, Benítez de Lugo, Pérez Crespo, Arde-

rius, Zulueta, Capdevila, Flores Davila (marqués de), Anguita, Salvatella, Nacher, Senra, Pacheco, Paramés, Vincenti, García Valerio, García Duran, Alas Pumarino, Méndez de Vigo, Urrios, Bernard, Gasset (don Rafel), senyor president. Total, 43.

Varen votar que NO:

Seoane, Canovas, González Rojas, Yanguas, Squella, Peña Ramiro (comte de), Martínez Acacio, Encio, Canal Alvarez, Güell (baró de), Bastos, Ortuño, Crespo de Lara, Canals (don Salvador), Matesanz, Riu, Moreno Agrela, Llorente, Usara, Colomí (comte de), Besteiro, Saborit, Fernández Barrón, Fernández de Córdoba, Rodríguez Jurado, Gamazo, Serrano Jover, Romero Martínez, Rossalló, Balparda, Alha, Zorita, Blande, Rovira, Arrilluce de Ibarra (marqués de), Delgado Benítez, Gascón i Marín, Armiani, comte Arroyo, Sarredell i Alcalá Zamora. Total, 41.

LES TERRES CATALANES

SABADELL

Uns Jocs Florals?

Hem hagut coneixement dels treballs preliminars que s'estan fent per a la celebració d'uns Jocs Florals a aquesta ciutat.

Sempre veurem amb bons ulls i ajudarem tots els actes que tendeixen a impulsar la cultura de la nostra terra, a la qual els Jocs Florals són eficaçment han contribuït des dels inicis de la Renaixença. Però, així i tot, i encara que de moment pugui semblar absurd i contradictori, hem de fer una excepció pel que es refereix als Jocs Florals precisament, al com avui dia s'organitzen i es porten a cap aquestes festes arreu de Catalunya, creiem que seria l'hora de fer prou, per a acabar amb el costum vergonyós i de misèries, d'injúries i d'abusos a què vénen donant lloc d'alguns anys ençà, millor dit, és que els objectes d'art s'haurien convertit en premis en metàl·lic.

Els nostres poetes tenien raó de protestar de certs objectes d'art (?), amb què abans s'ells solia carregar, i no amb nosaltres els que hem de combatre aquesta transformació dels objectes d'art en pessetes; però, mai no hauríem cregut que les pessetes portessin els nostres poetes i literats — les excepcions queden fetes, naturalment — tan avall en el camí de les llurs ambicions materialistes, fins al punt de prescindir en absolut de les valors clàssicament humanes que representen la serietat, la formalitat, el sentit de responsabilitat i de justícia, que surten generalment malnades i trepitjades de tants de Jocs com se celebren a Catalunya durant l'estiu, que alguns converteixen en tarro per al seu profit personal. En la majoria d'aquests Jocs, per no dir en tots, no es premia la valor literària de les obres rebudes, sinó altres coses ben distintes, i que sovint no coincideixen amb el mèrit d'aquestes obres, que molts Jorats no llegeixen gairebé mai i que, si ho fan, no és pas per a fonamentar el seu veredict en el coneixement i l'anàlisi imparcial.

Es premia l'autor, no l'obra; es premia l'amistat, el favor rebut; cal només controlar els noms dels membres que componen els Jurats de tals o quals Jocs amb els que apareixen en les llistes d'autors premiats en tals o quals altres; i així la poesia queda en segon terme, com a simple pretext de l'especulació més desenfrenada i desaprofita; els objectes de premis — entitats i particulars — són burlats desconsideradament en llurs bons propòsits, sense que ningú aixequi la més petita protesta i permetent que tot això passi en mig d'una general i tàcita complicitat. Pel bé de tothom, pel bé dels mateixos poetes, convé que s'acabi aquesta vergonya, que supera extraordinàriament la vergonya dels objectes, d'art de 750 pessetes, i així com es reacciona contra aquests objectes, cal ara urgentment reaccionar contra la sèrie d'actes denigrants a què donen lloc uns misèrables pessetes i tots els que ofereixen premis als Jocs Florals: si totes les autoritats, entitats o particulars que els organitzen o patrocinen de bona fe estiguessin assabentats de com es fan els veredictes, en la immensa majoria dels casos, no voldrien segurament contribuir a l'obra de proselitisme que avui representen els Jocs Florals a Catalunya. Per la nostra part, creiem complir un deure de consciència donant aquest crit i alertant als nostres compatriotes, perquè en facin l'ús que creguin més convenient, ense, però, que mai hagin de creure que no siguem partidaris dels Jocs Florals, sempre que puguin dignament celebrar-se a base de les conseqüents garanties.

G. Vallès

L'Institut d'Orientació Professional

El nostre company l'ex-regidor senyor J. Vidal i Vinyes, recentment s'ha ocupat des d'El Diari de Sabadell del projecte magnífic que hi ha en la nostra ciutat de crear un Institut d'Orientació Professional, del qual hem parlat diverses voltes des d'aquestes columnes. La seva opinió és altament interessant i contribueix a donar una major importància a l'obra projectada, la qual, si cuidem tots plegats d'ajudar-la, no durem pas tri-

gar gaire a veure-la realitzada.

Fóra molt convenient que, seguint l'exemple del distingit publicista, al qual al·ludim, es manifestessin favorablement en pro de l'Institut tutor sabadellenc les altres rellevants figures que ho poden fer i que tenen una tradició intel·lectual i influent dins la vida de la nostra ciutat.

Per a donar una lleu idea del criteri sustentat pel senyor Vidal i Vinyes, ens complavem a esmentar els seus paràgrafs:

«L'acció científica de l'Institut d'Orientació Professional ha transcendit a casa nostra i ja en el pressupost pel qual es regí el nostre Ajuntament durant l'exercici 1921-22 hi figurava una consignació destinada a establir a Sabadell una Institució d'Orientació Professional, per tal que als alumnes que, sortits de l'escola es troben en el moment decisiu de fer el trànsit al taller o fabrica els servís d'assabament i guiatge en relació i combinació a les necessitats personals llurs i les de l'ofici pel qual se sentissin vocacionals, confrontant-los amb les necessitats de determinades indústries, i aduocant amb les característiques de la localitat.

En els anys publicats per l'Institut d'Orientació Professional de la Mancomunitat s'hi fa constar com en les poblacions més importants del Sud d'Alemanya existeixen organismes que practiquen l'Orientació en combinació dels municipis, autoritats escolars, centres d'estadística i col·laboració i entitats patronals. Un projecte semblant és el que sabem estan estructurant alguns valuosos elements socials de Sabadell per tal de fer realitzar una institució local que servís per la mensuració i assenyalaments preventius de les valors positives i negatives dels individus en relació a les professions. Una orientació subjectiva, objectiva i col·lectiva pot beneficiar a subjectes i col·lectivitats aplicant-los les ciències experimentals, especialment l'antropologia i la psicologia. Quant a la selecció personal és opinió nostra com, manes vegades, es practica per ella mateixa — amb cert automatisme — car els obrers d'aptituds privilegiades no tarden a manifestar la major capacitat llur per a proporció d'una productivitat superior a la dels altres.

La transcendència, d'implantar a Sabadell una institució d'Orientació Professional, és evident i per això mateix no creiem possible que es trobin dificultats ni interjeccions de cap mena que facin diferir el seu prompte funcionament.

Les autoritats municipals i les entitats econòmiques tenen el deure d'emparar els iniciadors de l'Institut d'Orientació Professional de Sabadell, i, per altra banda, els interessats tenen el dret d'exigir, si convingués l'establiment de tan útil organisme per als obrers, per a la indústria i per a la ciutat.

El cartell de la festa major

Han estat profundament escampats per la ciutat, essent fixats a les cantonades, els cartells de la festa major vinent.

Ens estranya molt que enguany, la Comissió de festes, per a anunciar una cosa tan essencialment sabadellenca, com és la festa major, hagi recorregut a Barcelona, en busca d'artista per a encarregar-li el dibuix del cartell de les festes havent-hi artistes d'alta valor com hi ha en la nostra ciutat, i confiant-lo a l'excellent Esteve Monegal.

Nosaltres no és que volem significar cap preavenció respecte al senyor Monegal, però sí que hem de fer constar com ens dol que a l'hagi descurat els nostres compatriotes. El que si també volem remarcar és el nostre desig que l'artista al·ludit no hagi fet el cartell inèdit, sinó que hagi reproduït en ell un dels dibuixos decoradors de les inicials de «L'Oració de l'Institut», d'Eugeni d'Ors, que, per molt bé que estigui, no admetem aquesta repetició.

Després, aquesta repetició és quasi-solament desmentida, no sabem per culpa de qui, si del mateix autor o del que li ha reproduït.

Es amb tot el sentiment i contra la nostra voluntat, que hem de fer aquest comentari, sobretot havent posat tota la confiança en una Comissió de Festes, dintre la qual hi figurava

una molt digna representació de la prestigiosa Acadèmia de Belles Arts.

Exposició de Goigs

El Centre Excursionista del Valles, que tan arduament treballa en la nostra ciutat, tenia en preparació una Exposició de Goigs a Sabadell, en la qual haurien col·laborat ultra els col·leccionistes sabadellencs, distingits col·leccionistes de Barcelona. Però petits obstacles d'organització han fet precis l'ajornament d'aquesta exposició, la qual s'havia de celebrar molt aviat.

No obstant, es creu que la idea es podrà portar a terme a últims d'estiu, i com a màxim a primers de la tardor, la qual cosa tauriem amb gust que fos confirmada.

Notes personals

En viatge d'estudi industrial ha sortit cap a l'estranger En Joan Carri i Serra.

— Està fora de perill de la seva greu malaltia el primer tinent d'alcalde En Feliu Gambús i Guarro, creient-se que dintre de breus dies podrà deixar de fer lli.

— És amb viva alegria que donem aquesta nova.

— Es troba a Sabadell l'organista de la Puríssima Concepció d'aquesta ciutat, mossèn Josep Muset, el qual fa un any que segueix els estudis musicals a París.

Passada la festa major, el reverend Muset retornarà a la capital de França.

— El nostre compatriota mossèn Josep Maria Bosch, beneficiat de la parroquia de Sant Feliu, ha deixat en llestiu un bell retrat del bisbe de Barcelona, destinat a la Secretaria de Cambra del Palau Episcopal.

— Passa l'estiu a Montserrat mossèn Lluís Carreras.

Una parada de romances vells i nous a la fira

Ha cridat força l'atenció, a la fira, una parada que hi ha de romances vells i nous amb aquell tipic paragona de cap per avall, dins el qual hom anava descobrint aquells romances que s'havien fet populars entre els nostres avis: el d'aquell famós cargol especialment, i el de la Margarida de Cisneros, ultra molts altres. De moderns hem pogut trobar-hi els editats per l'editorial «No me olvides», amb els seus romances «Copia del cantaro», «El tramvia de Tarrasa» i «El Tramvia de Sabadell comparado con aquel». Davant d'una parada així és quan es veu més la importància que tindria impulsar una editorial d'aquest caràcter destinada a popularitzar fets dels citats.

La fira de Sant Jaume

Com era de preveure, aquests dies han envaiat la nostra Rambla centenars de forasters que aprofitant-se del nou ferrocarril han vingut a passar uns hores a la nostra ciutat, en l'avenç de celebrar-hi la fira d'estiu.

Enguany les parades ocupen una llarga extensió del nostre primer passeig, oferint un aspecte, si bé un xic desdibuixat, bastant rialler. Hi ha unes parades de joguines molt escaients i curules d'aquells tipus típics de fira, tals com timbals, trompetes, pitos, bufetes de colors, soldats de llauana i oques amb rodes, etc., pantes i davant de cada parada la quixalla es queda embadalida i demana que li comprin un objecte.

Després, hi ha la secció de ferro vell i de llibres d'opació, sense, però, que presentin cap cosa de l'altre món.

El més interessant, donchs, d'aquesta fira és l'animació i el bullici de gent amunt i avall, especialment a les hores vesprals que la gentada hi afluïx d'una manera realment avassalladora. De set a quarts de nou del vespre no s'hi pot donar un pas, i això que les parades són col·locades únicament a una sola banda de la Rambla.

Contribueix a donar caràcter a la fira les paraules de bunyols, amb aquella fetor d'oli dolent que s'ha apoderat de la plaça del Dr. Robert, però que tothom tolera per tractar-se d'uns pocs dies. Altament la fira de Sabadell sense les parades de bunyols i sense la pudor d'oli no la comprendríem. És tan tradicional que aduocem un disgust i una enyorança si no hi fossin.

Notes personals

A l'edat de 58 anys, i havent rebut

els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica, ha mort en aquesta ciutat el nostre bon amic N'Anton Miralles i Gual, ferm catalanista i home bondadós.

A tots els seus el nostre condol.

Vallès

CASTELLAR DEL VALLES. — El nombre d'estiuants que es troben en aquesta riellera població és ja extraordinari.

Tots els dies els autos arriben atapeïts de forasters.

En l'actualitat ja no es troba cap casa per a llogar.

Es preparen extraordinàries festes religioses i profanes per a la vinent festa major, que s'escau dins la segona quinzena del propinent mes d'octubre.

Tot fa creure que es veurà animadíssima.

El fet de trobar-se ja arranjada la carretera de Sabadell hi contribuirà, com és natural, moltíssim.

LLEYDA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

L'escandol de la venda del Capítol

L'alcalde de la ciutat, senyor Estadella, h'atelegrafià a Madrid, protestant, en nom de la ciutat, de la venda, feta pel Capítol Catedral, del tern de Sant Valeri i del tapis gòtic. La indignació de les persones il·lustrades i aduoc de tots els lleidatans, és general, més que més tenint present que el Capítol de Lleida és el més ric d'Espanya, puix, ultra la paga, posseeix quantiosos béns propis, com el terme de Montagut, per una part del qual el ministeri de la Guerra n'hi donà prop de dos milions de pessetes, amb el fi d'establir-hi camps militars.

— Ahir, a mitja tarda, es va calar foc a una era dels afores de Tarragona, passant a altres tres veïnats. Hi va acudir molta gent, aconseguint, a mitja nit, apagar el foc. Hom creu que fou casual, i les pèrdues són de 1.200 pessetes. Els propietaris es diuen Lluís Cabanit, Miquel Puig, Antoni Balall i Salvador Suri.

— El festival que prepara la Unió Musical per a benefici de la Caixa de la seva Germandat, promès ésser un èxit, havent contractat les típies J. Cabrerà, A. Tarrés i R. Millán, i el baritone, Chomon.

— Avui s'acomiada del Teatre dels Camps Elisis, després d'una bona tongada de representacions, la companyia Oliver Cobefre, posant en escena, «Madame Pepita».

— Aquesta tarda, s'ha celebrat al Camp d'Esports, el repartiment de premis del campinat infantil local, donant-se a l'equip vencedor «Catalunya», del Liceu Escolar una magnífica copa de l'Ajuntament i objectes per a esport com pilotes, jersets, etcètera.

Després ha jugat un partit el «Catalunya» amb el que li seguia en puntuació, que era el «Mercuri», guanyant el primer.

MALLORCA

(PER CORREU AERI)

Ciutat de Mallorca, 27 de juliol.

Davant dels resultats negatius que van donar davant la Comissió de Conciliació i Arbitratge les gestions realitzades per a veure de solucionar el conflicte plaletat pels obrers gasistes, el governador civil de la província senyor Millán, va reunir ahir, a les dotze, en el seu despatx, els representants de la Companyia de la Societat el Gas, i delegats dels obrers per a veure d'aconseguir una intel·ligència entre ambdues parts que solucionés la qüestió.

La reunió ha durat prop d'una hora. Acabada aquesta, el governador ha manifestat que havia quedat solucionada la qüestió, perquè havent-hi atorgat els representants de la Societat el Gas un ample vot de confiança, havia aconseguit que els obrers deposessin llur actitud mitjançant l'augment d'un ral per jornal, fins al mes de gener, en qual data, si és possible, se'ls faran noves concessions.

TARRAGONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Els dies 19 i 20 se celebrà la Kermesse de l'Orfeó Tarragoní, al Passeig de Pi i Margall.

L'orquestra «La Principal de La Bisbal», hi tocarà sardanes. S'estan construint gran nombre de luxosos i artístics quioscos per a la festa.

— Han reingressat a l'Asil de Sant Josep els nois Lluís Maupel Codell i Lluís Maupel Miranda, que n'havien fugit, i hi ha ingressat el noi Agustí Casa Badia, natural de València, el qual va fugir de casa seva.

— La festa major de Constantí resultarà brillantíssima. A més de les festes religioses, balls i diversions de consuetud, es farà un campionat de futbol i concurs de tir.

La Joventut Nacionalista del Sindicat Agrícola, no regatejant despeses, ha contractat la cobla «La Principal del Camp», de Valls, per a donar audicions de sardanes tarda i nit.

— Al mas Casetes, del terme de Constantí, mentre els propietaris s'estaven prenent la fresca davant de la porta principal, uns lladregots hi entraren per una porta lateral i s'emportaren 50 duros, un rellotge i algunes joies.

L'amo, en adonar-se'n, tingué temps d'agafar pel coll un dels lladres, però se li va escapar, encara que donà temps que el coneguessin per haver estat mossò del mas.

— Ha marxat cap a Madrid el president de l'Automòbil Club, acompanyat dels tarragonins senyors Bonet i Boada, per a invitar el Rei i altres personalitats a la cursa Trofeu Armandu.

— Haib estigué unes hores a Tarragona l'il·lustre capítol de la Seu de Barcelona doctor Cardó.

— Havent ascendit a sotsoficial el nostre volgut amic i company de causa En Benjamí González, mestre de Flix, ha estat repatriat des de l'Àfrica.

— Ha pres possessió el nou director de l'Estació Sanitària del Port, doctor Grau del Mas.

— En Miquel Berenguer, del Vendrell, ha donat 15.000 pessetes per a l'Hospital d'aquella vila, que es trobava en angustiosa situació econòmica.

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Soldat negat

Aquesta tarda s'ha negat un soldat que es banyava al riu Ter. No s'ha identificat perquè a darrera hora encara no havia aparegut el cadàver.

— L'orquestra Pep de Figueres ha estat contractada per a tocar a les festes d'Elna (Catalunya francesa), els dies 29 i 30 del mes actual.

— S'anuncia la provisió per concurs entre auxiliars de la plaça de professor auxiliar de la Secció de Labors de la nostra Escola Normal de Mestresses.

— Els dies 13, 14 i 15, es faran a Blanes grans regates, amb el concurs del Club Marítim de Barcelona.

— Aviat els catedràtics de la Universitat de Montpeller vindran a fer estudis botànics a la Vall de Núria.

MANRESA

Retallam d'El Pla de Bages

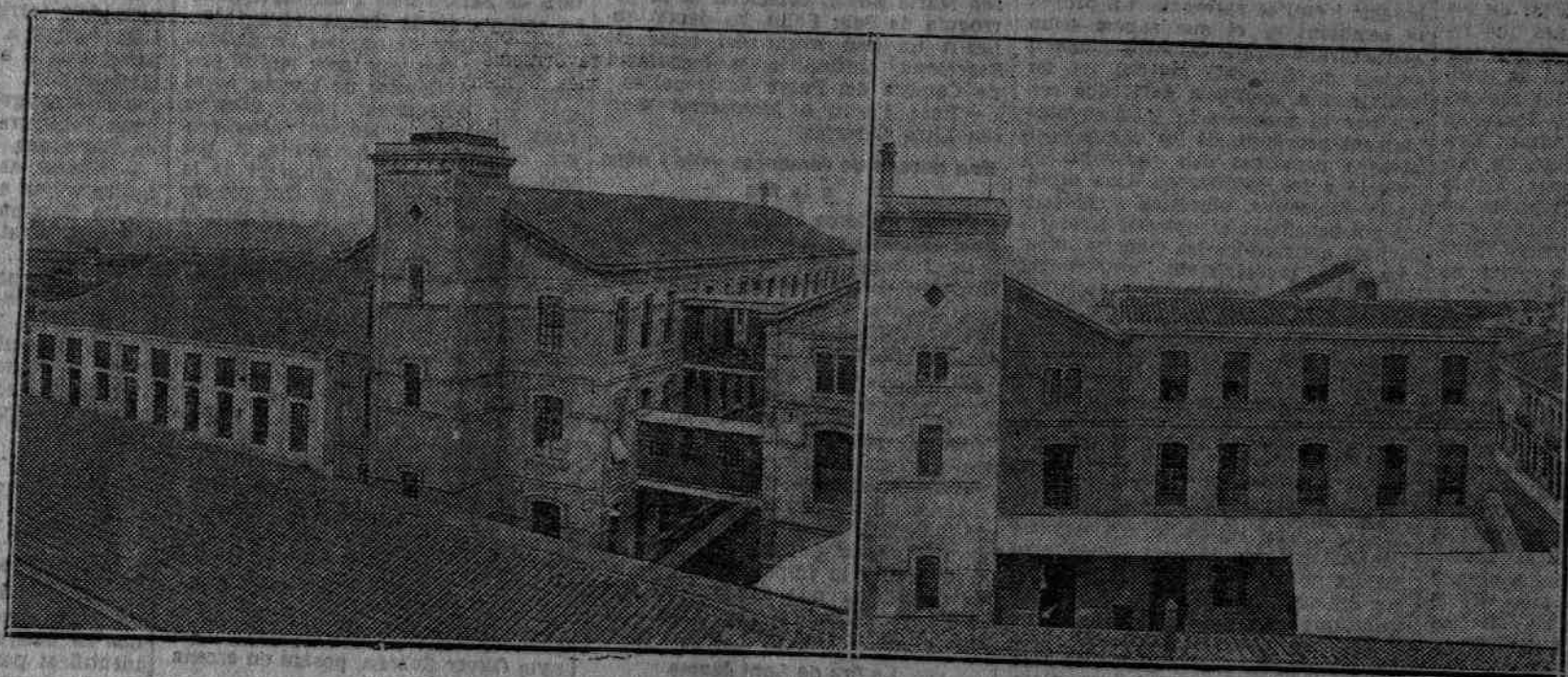
En honor a la veritat hem de fer constar que el solt que vam publicar l'altre dia, referent a l'actuació d'un alt funcionari d'una casa de crèdit d'aquesta ciutat, la qual actuació es judicava poc seriosa, no ha tingut cap mena de confirmació, ans al contrari, podem assegurar, amb ple coneixement de causa, que no solament l'alt personal, sinó tota la dependència de l'estmentada casa continua actuant, com sempre, amb el més gran encert, i servint la més escrupolosa direcció.

La publicació de l'esmentada notícia en el nostre diari, fou deguda a extralimitació d'un membre de la Redacció, pel qual moltiu l'empresa editora d'«El Pla de Bages», es compromet a publicar aquesta rectificació, fent constar, demés, que per aquest mitjà ha modificat el personal de Redacció.

FILATS i GÈNERES DE PUNT

Narcís Marfà

FÀBRICA
GÈNEROS DE PUNTO

Vista de la fàbrica

Telèfon núm.º 57

MATARÓ

Carrer Jorge Juan

MATEU ROS

Gran Magatzems i Taller de
MOBLES

Es l'establiment més ben assortit
en tota mena de mobles, podent-
los servir a bon preu pel molt
gir amb què constantment es veu
afavorit

Exposició i Despatx:
Carrer de Barcelona, número 20

Magatzem i taller:
Carrer de Barcelona, número 36

Mataró

Especialitat i economia en els encàrrecs

Sucursals:
Carrer Ample, 37, Canet de Mar
Carrer de la Plaça, 6, Argentona

Colomer Germans

S. en C.

Fàbrica de gé-
neres de punt

Telèfon número 14

MATARÓ

Magatzem a Barcelona:

Bailén, 161-163 • Telèfon 1141 G

:: TINTORERIA, BLANQUEIG, NEGRE OXIDAT i MERCERITZAT ::

S. A. Clément Marot

MATARÓ

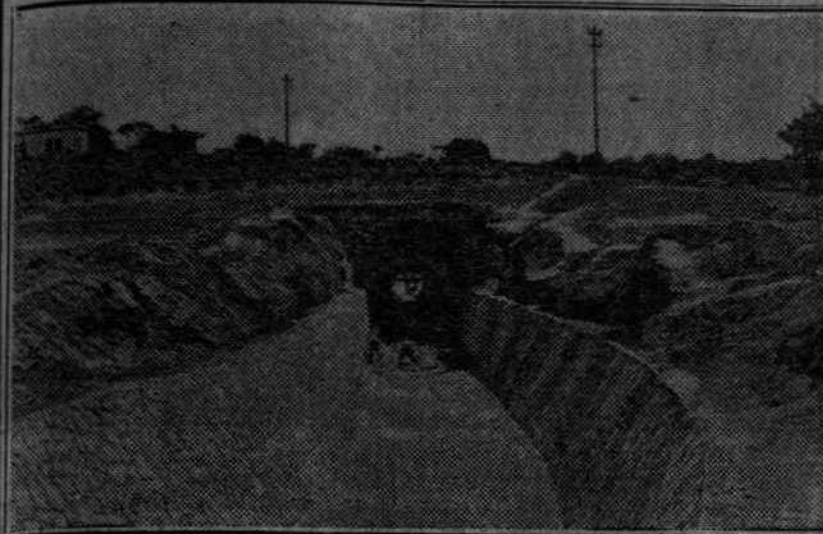
Passeig Prat de la Riba

Telèfon n.º 11

Telegrames
Diamante-Mataró

Explota els procediments de la Societat Clément Marot de Troyes, puix
la superioritat amb el negre d'oxidació és universalment reconeguda.
Demaneu avui mateix la tarifa de preus i detalls o bé fixeiu dia per a ser
visitat pel nostre representant.

Ciutats de Catalunya: MATARÓ

Les obres del desviament de la Riera

La capella del Sagrament de Sta. Maria

El Parc Municipal

Les festes

EXPOSICIO RAFAEL ESTRANY

A les quatre de la tarda del dia de Sant Jaume, primer dia de les festes, amb assistència d'una comissió regidora de l'Ajuntament, presidida pel tinent d'alcalde senyor Montserrat Cuadrada, representacions de diverses entitats culturals i premsa, fou inaugurada l'exposició que té instal·lada a la Societat «Els» el notable aquarellista i pintor mataroní En Rafael Estrany. Totes les obres exposades han estat merèixedores de molts elogis, especialment la crítica dels intel·lectuals. En altre número parlarem amb detall d'aquesta exposició.

CONCURS DE NATACIO

A les cinc, als banys instal·lats en aquesta platja, tingué lloc el festival nàutic organitzat pel Club de Natació «Mataró». En la cursa de 50 metres de debutants, guanyà el primer premi En Santiago Fradera, i els segon i tercer, els senyors Julia i Bonet.

Del campionat local de velocitat (100 metres) premi del Centre Mataroní, fou guanyador el jove Gnauck, següent els altres dos premis l'Oriol Tufi i En Josep Maria Font.

El campionat de mig fons (400 metres), en el qual es disputava la copa «Mataró», i un premi de l'alcalde, fou guanyat pel jove Josep Maria Font, el qual era ja detentor de la copa, i li fou adjudicada per tal motiu en propietat. Els dos següents premis corresponderen als joves Manuel Cuadrada i Manuel Cruzate.

La cursa de relleus, de 250 metres, que fou jugada entre els mataronins senyors Majó III, Tufi II, Tufi I, S. Fradera i Bonet, i una selecció del Club de Natació Barcelona, fou guanyada pels d'aquesta localitat. El premi consistia en cinc medalles de plata, donatiu del diputat de la Mancomunitat En Josep Colomer.

Finalment, es jugà un partit de polo aètic, entre una selecció del Club «Mataró» i una altra del «Barcelona», del qual resultà vencedor el Mataró, guanyant així la copa donada pel l'Ajuntament i les medalles pagades pel diputat a Corts.

Agruïant l'acte la Banda municipal. La concurrència molt distingida i nombrosa.

FESTA INFANTIL

A quarts de set, amb tota solennitat, la Banda municipal, precedida dels gegants i nans, seguida de diverses autos plens d'infants, es dirigí a l'estació per a rebre el nou tren que representa «En Patufet» i dos porrets que junt amb ell han arribat, obsequiant-lo, de Barcelona. No cal dir que la matxada ompli els carrers per on havia de passar la comitiva.

En Patufet pujà a un auto, i bo i repartint profusió de caramels i exemplars d'«El Patufet» es dirigí a les Cases Consistorials, i des del balcó dirigí una bella salutació a la guaitalla mataronina.

JOCS FLORALS

La Flor natural dels Jocs Florals Consistorials que se celebraran divendres al migdia, ha estat guanyada pel jove En Josep Miracle, del Pòrtol «Catalònia», de Sans, el qual ha fet reina de la festa la senyoreta Rosa Moix.

Es diu també que han estat premiades les senyoretes mataronines Dolors Manent i Juliana Graupera i els joves Marcel Soler, Miquel Brullet i Joan Canals.

ACADEMIA MUSICAL MARIANA

Per al divendres a la nit, està anunciat un concert extraordinari per aquesta entitat musical. Hi pendran part la notable soprà lírica nord-americana miss Mary Harris, i les senyoretes mataronines Martori, Farràs, Font i Miró. Entre diverses peces corals i instrumentals serà executada a tota orquestra la magnífica «Gallia», de Gounod.

La ciutat honorant En Terenci Thos

Fa poc més de dos anys, quan una foguerada patriòtica abranda el cos electoral portant al Consell de la Ciutat una majoria nacionalista, prengué l'acord de començar una galeria de mataronins il·lustres, d'homes que per llur talent i honradesa fossin merèixedors de tal distinció. Començà pel del senyor bisbe de Girona, doctor Mas, i el seguí el del poeta i lliurat En Melcior de Palau; enguany toca el torn al doctor en Dret i mestre en Gal Saber En Terenci Thos i Codina.

Certament que mereixia tals honors el que com ell, malgrat la vida intensa de treball que li menava la professió i la càtedra, tenia temps sobrant per a dedicar-lo al ressorgiment de les lletres de la nostra terra, cantant magistralment, com ell sabia fer-ho, la fe i la pàtria. «El castell de Mataplana», en 1864, i «Visca la Ganivet», en 1886, li valgueren l'«En gantina d'or», i a l'any següent, 1887, amb la poesia «Més enllà», obtingué la «Viola d'or» i argent, essent aquell any cridat a formar part de l'honorable cos de triats mestres de les nostres lletres.

En els moments actuals, en què el renaixement de la nostra terra és un fet, i que en la política referent a l'organització de govern esdevinidor a Catalunya hi ha tota una gama de colors, des de la modesta descentralització fins a l'estrident separatisme, l'exaltat avui la figura del mestre Terenci Thos és gal·lèbre providencial.

No cal sinó regirar els seus treballs com a pensador i home de lletres per a fer-se càrrec del seu ideal. Sabudes són les seves dretes, que per aquells temps semblaven gal·lèbre com a projectes irrealitzables. Si avui visqués, quedaria perplex davant l'impetuosa del nostre catalanisme militant. I és que tots els pobles tenen els homes que mereixen.

En Thos vingué a l'època de formació dels esperits vers l'ideal de la pàtria, cantant-la i fent-la sentir arreu. Els nostres temps són els de posar en pràctica aquelles idealitats. En Terenci Thos formà part d'aquell gloriós estol de poetes que, en la se-

gona meitat del segle XIX, cantant la pàtria prepararen els nostres temps amb l'impetuosa alliberadora de les nostres joventuts, i per aquesta raó, honorant avui el mestre, honorem la ciutat i honorem Catalunya.

El recordo encara de quan, amb aquella autoritat mestriyola, endegava l'exposició artístic-arqueològica mataronina l'any 1889, rodejat d'una munió de joventalla en la qual formava en primer lloc el que és avui President de Catalunya, el mataroní Puig i Cadafalch. Potser ningú més que el President podria contar-nos les impressions del seu esperit; ell, més que cap altre dels companys, podria dir-nos els actes d'afirmació i professió de fe catalanista, i moltes de les idees professades pel mataroní al qual la ciutat honora han estat tema de discussió en el Parlament d'Espanya, i han parat l'atenció dels escissos homes que, tot governant-nos, han sentit, de prop o de lluny, l'esperit de pàtria.

Si fos possible, per un moment, que el nostre patriota que honorem pogués devaluar de la pàtria dels benaventurats i confondre el seu esperit amb el de la joventalla dels nostres dies, el sentiríem repetir l'últim vers de la ganiveta: «Esmoleu les ganivetes — per si un jorn hi hem de tornar».

L'acord del consell de la ciutat d'honorar la memòria d'En Terenci Thos, és, per als mataronins, un acte de reconeixement, retent tribut a la cultura, i per a Catalunya l'exaltament de l'ideal de la terra en la seva persona.

F. CABANYES.

La política nacionalista a Mataró

Ningú podrà negar l'impetuosa que prengué el nacionalisme polític d'ençà de l'any 1917 en el nostre districte. No per haver estat dels primers de Catalunya a enviar diputat regionalista al Congrés, no, car aleshores els veritables nacionalistes estaven, en llur majoria, desentesos de la política; tampoc per haver constituït, en temps del doctor Robert, una Lliga Regionalista en la qual s'acoblaven tots els elements de Mataró que eren considerats de més valia i que, per errades de tota mena, hagueren de dissoldre's sense poder donar el fruit que podia esperar-se d'un acoblament de tanta importància.

El fet que nosaltres considerem decisiu en la consecució de la influència que comentem creiem que ve de l'incertesa actuació que aleshores emprégué la C. d'A. P. de la Lliga, emprant una campanya per a obtenir la representació a Corts d'aquest districte per un nacionalista presentat com a tal i valent-se, en primer lloc, dels nacionalistes per a treure'l triomfant. Així, doncs, l'elecció d'En Carles de Fortuny, que es presentà i guanyà amb el caràcter exclusiu de nacionalista; seguí el triomf moral en les eleccions de regidors, seguit als dos anys per una victòria total que ens donà el Govern de la ciutat i una grossa influència en el districte. Al poc temps es completava en les eleccions de di-

putats per la Mancomunitat: d'un lloc de minoria, passà a guanyar els tres llocs de majoria.

La característica de l'actuació nacionalista ha estat, mentre ha influït d'una manera decisiva, el més gran respecte a la voluntat dels pobles; no s'ha fet un sol procés polític, no s'ha obligat a dimetir ni alcaldes ni regidors contraris. Quan els nacionalistes han actuat als Ajuntaments, han aixecat el crèdit, posant ordre a l'administració, impulsant les millors urbanes, desterrant el favoritisme i altres abusos que amb més o menys intensitat contribuïen a desballestar l'administració, introduint el costum de catalanitzar tots els actes en què prenia part l'Ajuntament, procurant que les festes de les Santes tinguessin el calient catalanès que tan bé quadren en poblacions com la nostra, fomentant les lletres patries en la celebració de Jocs Florals, protegint certament d'escriptura, lectura i història de Catalunya, subvencionant l'ensenyança del català i l'obra cultural de l'Once Mataroní.

D'un quant temps ençà sembla que el nacionalisme no té aquella influència en els costums polítics. Fou processat criminalment l'últim batlle popular, el ferm nacionalista En Joaquim Capell, per motius que l'honoren, evidentment per causes polítiques: per la seva catalanitat. Segueix pendent d'una causa criminal un regidor nacionalista (sembla que la causa durarà tot el temps que li duri la investidura de regidor) i hem estat obsequiats amb un nomenament d'alcalde de R. O.

Mentrestant, l'ideal va fent la seva via. Avui, no solament són fogars on rep escalí l'ideal de catalanitat, no sols les societats anomenades «regionalistes» i «nacionalistes»: es pot dir que no hi ha societat recreativa, cultura, excursionista, econòmica, ja sia integrada per elements de la indústria, comerç, intel·lectuals i aristòcrates, o bé d'obers manuals. En totes, absolutament en totes, hi ha penyes catalanistes que han acabat per influir d'una manera que els contratemps presents sols decaïa en la seva marxa.

D'aquí ve la nostra ferma esperança: serviran per abrandar més i més l'entusiasme dels nostres conciutadans per arribar d'un avengada a implantar en la vida política local l'ideal de Catalunya.

Mataró

Pujant flaireosa i lluminosa de la mar s'allargassa la urbs mataronina fins a reclinar-se suauement a muntanya, per a copejar la seva salutifera alienada, bo i estenent sos braços vers les catifes verdoses de les hortes.

Molts de sos fills són fideles amants de la mar, que tan magníficament es debat inquieta davant les seves polides casetes. Anem la mar i tota

la poesia popular, i les tradicions vénen perfumades d'una bella olor de marisc, que els comunica una gràcia i frescor encisadores. El mariner mataroní la sent, la poesia de la mar: és un persistent sacerdot d'aquest culte a la inquietat i coqueta regina. Es deleix per ella i l'ama profundament, malgrat en tregui a voltes desegany: i, com avarant qui coneix les intimitats de l'amada, s'hi abandona sense temença i gaudelx en el seu bressoleig amorós. Ses lluminositats i grandesa el captiven: els seus ulls no es baden prou, encara, per a ficar-se dintre l'ànima tota aquella bellesa que hores i hores ha eeguardat plàcidament amb la pipota als llavis.

Per això, malgrat la invasió fabril, que tanta gent ha arrencat dels antics oficis, els mariners es mantenen immutables en llur lloc. El seu amor a la mar l'han anat traspassant de pares a fills, i aquests, com per atavisme o, millor, sentint per herència, en tota la seva grandiositat, l'encís de la mar, no han volgut deixar-la ni davant un major guany, i sols a ella dediquen llur vida.

La ciutat s'estén neta i polida, com totes les poblacions de la costa, mostrant arreu l'empremta de la seva indústria i treball. De tant en tant, ens recorda encara qualche cosa de son gloriós passat, capbussat ja en l'oblit dels segles. La matrona romana i la ciutat del divinitat es manifesten encara a voltes en els seus fills.

La muntanya l'abriga contenint-la amb una verdosa abraçada. A son voltant, les hortes gemades formen un cercle amorós i rialler, plètoriques de vida i corulles de fruits. Més enllà, les cepades tremolajants oculten el fruit riquíssim que ha de donar dintre de poc a la ciutat insatiablement, cobrint l'extensió dels camps lleugerament i graciosament ondulant amb la monotonia d'un verd igual. I els turons veïns, sols de tant en tant aixequen llur cap arbrat, de pins i alzines, que trenquen la verdejant monotonia, brindant i aixecant-se, com banderola engrescadora, damunt el blau pur del firmament, que pretengues distreure la gent de la materialitat de la seva vida ordinària i elevar-la un xic l'esperit.

El nervi de la ciutat és la indústria. Les ramades de xemeneies, desprenent mandrosament negres torres de fum, que pretenen entelar la radiant puresa del firmament, són una simbolització de la ciutat, que el foraster veu de lluny i li fa sentir el bull del treball i la fredor de l'esperit. La ciutat treballa intensament i es preocupa amb afany del guany material. Que bé li vindria una mica més d'espiritualitat!

Deixant a part les diades assenyalades que fan enjoiar la col·lectivitat catalana, la tradició i la religiositat la fan vibrar també: potser el jorn en què més, en la celebració de la festivitat de les seves Santes. La ciutat té un fons de religiositat i tradició inesborrables. Té unes castes donzelles que escampen a través dels segles penfum de puresa i martiri que li abranden sentimentalment el cor dels mataronins i mantenen una sèrie d'encisadores tradicions.

En aquests jorns, tota ella s'enjoia, i fins perd l'aspecte fred de l'indus-

trialisme. La florida novella de la tradició imprimeix en tots els rostres una placidesa i bonhomia que denoten la satisfacció del cor. Llavors, en lloc dels toreros negrosos del fum de les fàbriques, diria's que s'alceca per damunt la ciutat altres toreros que li donen un vernís idealitzador i comuniquen una difana pureza al firmament i a tota cosa que el volta. Que l'exhalació de la tradició i la religiositat que esponja el cor dels seus habitants, embaumi tota la ciutat, s'enlairi després amunt i la nimbegi amb espiritual boirina que de efutat material i freda la torni tota idealitzada.

J. FONT I BIGAY.

Moment oportú

Un moment molt oportú m'ha semblat l'actual, en ésser invitat a bonyar alguns ratlles per al present número de LA VEU, en el qual, seguint molt lloable costum, es dedica espai a parlar de la nostra estimada ciutat, i en el qual es fixaran les mirades de molts catalans de diferents indrets de Catalunya, assidus llegidors de l'orgue de la més important comunitat política catalana. Dir quelcom d'una bella iniciativa de la nostra classe patronal, en la qual tenim bona part, no sols perquè sigui coneguda i imitada, sinó també perquè doni tots aquells fruits de pacificació i amor que forçosament ha de reportar atreu, com ha vingut incontestablement reportant-los a Mataró.

Una a una, les millores que truelix avui la massa obrera de Mataró, han estat, pot ben dir-se, no arrancades a la força dels seus patrons, sinó fruit esplendorós de la generositat d'aquests. Quedi per altre moment i per altres l'escalf al qualques d'aquestes millores, principalment les referents a duració i regularització de jornades, tenen el caràcter de cosa definitiva i si encaixen o no amb les lleis generals del món econòmic; però és el cert que a casa nostra s'establen molt abans d'ésser llei i per resolució generosa de la classe patronal del ram de gèneres de punt, la que major importància té aquí i les resolucions de la qual no trigaran a imposar-se a tota l'altra indústria matoronina.

Les millores de salaris, de tarifes i jornals també han estat votades o preses, una a una, per unanimitat, per la diu classe, la qual, no obstant, no s'ha llurat pas d'acerbes censures (sense salvar excepcions) de la inconsciència o mals fe, per no dir les dues coses ahora, dels mal aconsellats cabdills de l'obrerisme sindical. Però una de les iniciatives més plausibles, més generoses i més importants amb què la classe patronal de Mataró ha afavorit els seus obrers, establint uns corrents d'amor, de respecte mutu i de sincera compensació entre uns i altres; com ja no hauria d'haver deixat d'existir mai, base de futur engrandiment, de progrés, de fraternitat i adhesió entre els qui tenen a llurs mans més que una freda qüestió d'interessos materials, és la que implantà en finalitzar l'estat moribund que produí el focant a començament de l'any 1920.

Aleshores, després de memorable crida als seus obrers, anunciant la reobertura de les fàbriques, i malgrat la fallida d'una comissió mixta, que havia de reunir-se a darrers mesos de l'any 1919, fallida que es degué a la ceguera o interès dels qui s'havien erigit en capítostes o capdavan-

ters de les masses obreres, els patrons elaboraren unes bases i millores integrals de treball que, sense interrupció, han vingut sostenint fins al moment present; de les quals bases, deixant a part les que es referien a augment de tarifes i sous, i pensions també establertes abans d'ésser llei, ens fixarem, per ésser el que ens proposem donar a conèixer, en les que cauen més pròpiament sota la denominació de progrés social.

Aquí, sense discursos, sense remor, assossegadament, en obrir les fàbriques, els obrers trobaren establerts, sense cap contribució de llur part, aquelles assegurances que en els pobles més progressius d'Europa ja gaudien. Es trobaren aquí amb l'assegurança contra la malaltia natural, amb una reglamentació senzilla, amplíssima, tolerant, sense cercar excuses per a evitar el pagament del subsidi, sinó simplement per a tallar l'abús, evitant que aquest tirés per terra una tan noble iniciativa. Es trobaren amb el premi de maternitat les obreres legitimament casades, en trobar-se a punt d'ésser mares, no sols respectant-los el lloc en els terminis fixats per la llei, sinó amb un estipendi que els permet encara més l'observança d'aquella llei, i amb la indemnització en cas de mort, veritable assegurança de vida, que bé voldrien per a elles moltes associacions de vida dedicades a l'assegurança popular.

Per a tenir dret a aquestes subsideis n'hi ha prou amb portar bona conducta, trobar-se legitimament casades les obreres i pertànyer a les fàbriques associades almenys des d'un període de sis mesos; existint l'intercanvi entre les fàbriques i pertanyents a l'Associació dels patrons de gèneres de punt, per a sostreure tota possibilitat de coacció a la llibertat de l'obrer per a estar o no en una mateixa casa, segons li sigui o no convenient; i per part dels patrons, ultra formar part de l'Associació Patronal de Fabricants de Gèneres de punt, estar inscrit a la Mútua creada al mateix fi, governada per cinc d'ells mateixos, sota el nom de Consell d'Administració, i una persona estranya al ram amb el nom d'administrador-gerent, els seus visitadors i cos facultatiu, la qual Mútua ha previst ja tota l'amplitud que pugui tenir les assegurances socials, i pot substituir el patró en tots els casos que previnguin les lleis, mitjançant convenis i polisses especials, pel qual motiu, des del primer d'any ha establert ja el Ram d'Accidents.

Cada fabricant associat paga, per a fruit dels esmentats subsideis els seus obrers, la prima o quota única de 250 pessetes cada mes i per obrer; i, reunint l'import total de les quotes netes percebudes des del primer d'abril de 1920 fins a darrers de l'actual mes, la Mútua ha cobrat les xifres globals de 332.123'15 pessetes. Els obrers cobren, en cas de malaltia natural, subsideis diaris, inclosos els dies festius, de 3, 4 i 6 pessetes, segons edats i estat, havent distribuït la Mútua, dintre els terminis fixats, per aquest sol concepte, la quantitat de 207.533'10 pessetes. Les obreres casades tessen com a premi de maternitat 3 pessetes diàries. La xifra total repartida per la Mútua, per aquest concepte, dintre el temps ja dit, és de 66.176 pessetes. En cas de defunció, els pares o els fills, o els parents en defecte d'aquests, o les persones que hagin tingut cura de la darrera malaltia de l'obrer difunt, o en tenien cura i han atès despe-

ses peremptòries del mateix, perceben quantitats que van des de 100 a 500 pessetes per cada defunció, ascendint ja les quantitats satisfetes per aquest concepte a 23.044'20 pessetes.

Aquesta és la feina feta, sense soroll, conscientment convençuts de complir un deure que a llur missió directora està confiada dintre la societat, funció a la qual no trigaran gaire a adherir-se els altres patrons, mostrant així una solidaritat generosa d'afectes i sentiments que tenen al fons de llur cor, i per a la realització dels quals està estudiant l'oportuna fórmula el Consell d'Administració de la Mútua, amb el beneplàcit de la Junta de l'Associació Patronal de Gèneres de Punt, qui també té en estudi un important projecte de construcció de cases barates que vindrà a completar les felices iniciatives esmentades, que no creiem s'aturin aquí, puix estan perfilant-se noves institucions: escola tècnica-professional, jardí d'infants, casa de convalescents a muntanya i arcan del mar, dispensari muntat amb tota cura i tal com requereix la ciència mèdica en els nostres temps, per tal d'aportar a favor dels humils, dels nostres germans, sobre els quals ens és estat donada jurisdicció, els formidables recursos de la medicina en els nostres temps i en tots els tres vots, i també hi posarem el nostre aspecte.

Perquè aviat així sigui fem els nostre modest esforç, com li hem vingut aplicant constantment, i ho publicarem perquè s'escampi i s'encomani aquest desig nobilíssim, que per a millor assegurar-li l'èxit posem avui amb el millor dels nostres afectes als peus de les nostres Santes, les invictes verges d'Iluro, Juliana i Semproniana.

J. COLOMER VOLART.
de l'Associació Patronal
i diputat de la Mancomunitat de Catalunya

Mataró, 27 de juliol de 1922.

Els tallers Font i Verdguer

Mataró és una ciutat que creix esponerosament, no sols pel treball i iniciativa dels seus fills i dels que hi habiten, sinó per la cooperació de la comarca, de la qual és la capital.

La ciutat, intensament industrial i manufacturera, i una comarca progressivament agrícola i aferrissadament treballadora, han aplegat llurs esforços i han donat lloc a una vida pròspera que es manifesta d'una manera especial en alguns establiments que donen renom extens i moderníssim a l'antiga Iluro.

Un d'aquests establiments que honoren la ciutat i resulten fogar de treball per a sos fills i font de vida per a tots és la fundició per a maquinària i fusteria que posseeixen els senyors Font i Verdguer. El progrés agrícola de les comarques veïnes té un impulsor aclenat en les màquines que surten dels tallers Font i Verdguer, i les facilitats i comoditats de la vida catalana tenen un estalvi i una seguretat en les seccions que la casa Font i Verdguer hi dedica.

La nostra agricultura i especialment la de les comarques veïnes a Mataró, que està basada en el treball perfeccionat i en la producció d'articles seleccionats, necessita maquinària moderna i afuada per a produir els articles que sostinguin amb avantatge les competències generals. Per això la casa Font i Verdguer, que radica al mateix centre de producció, ha pogut aixamplar el seu radi d'acció, i prosperar seguidament perquè ha pogut conèixer les necessitats i dedicar-se a produir de conformitat amb elles.

La Casa Font i Verdguer fou fundada l'any 1893 per En Sebastià Font, essent continuada per En Miquel Font fins a l'actual propietari, resultant que té prop de 30 anys d'exis-

tència, llarg lapse de temps, que és la primera garantia de què ha secundat i servit bé els interessos de la ciutat i les comarques.

Els tallers de Construcció i Reparació els té al carrer de Darrera Santa Anna, núm. 17, resultant espaciosíssims, i els de Fundició, Fusteria i Fusteria són al carrer de la Cooperativa. Aquests locals, inaugurats el setembre de l'any passat, són molt espaciosos, constant de tres quadres de 10 metres d'amplada per 45 de llargada, dues dedicades a Fundició, i una a Fusteria, amb seccions annexes d'Esmalteria.

Aquests tallers tenen la maquinària més potent i perfeccionada; per exemple, un cubilot capaç de fondre quatre tones per hora i una grua corredissa de deu tones de força.

truelix ningú més.

Després hom es fixa en els radidors a vapor per a calefacció interior, esmaltats amb esmalt ceràmic, sense deixar sentir cap mala olor, constituint així un èxit remarcable per les dificultats que ha sabut vèncer com ningú més. Aquesta casa ven anualment més de 7.000 suspensions per a petroli, cosa notable en els nostres temps d'electricitat; així vol dir la perfecció i bon preu a què els produeix.

La fundició mecànica és tota representada aquí amb les premses per a vi i oli, màquines de serrar fustes, aparells per a l'elevació d'aigües, premses per a cooplar i per a canals molins de café, anyalment més de 7.000 suspensions els perfectes fogons a gas de diferents

Com a dada eloqüent de la importància d'aquests tallers, pot dir-se que hi treballen 80 obrers.

La casa Font i Verdguer, ha cridat sempre l'atenció i els encantes a Mataró encara es recorda l'èxit que obtingué a l'Exposició de 1911.

Al segon pis, destinat a magatzem, poden veure's les variades produccions de la casa.

Criden de seguida l'atenció les quines a gas, de les quals té patent d'invençió. També són molt notables les peces petites de ferro fos esmaltats, com estalvis, saboneres, parafeguers, que a Espanya no cons-

formes i models, puix ultra construeixen de formes franceses, alemanyes i nord-americanes, hi ha introduït algunes importants modificacions, tal com la flama blava en el cremador del foc que evita que es fumi la carn. A més a més, té els fogons per acollir, per a gas i alcohol.

Si l'èxit és un dels indicadors del mèrit, aquí es veu clar, perquè la casa Font i Verdguer n'ha obtingut en tots els ordres, constituint el que és el millor resultat d'una casa: arribar a ésser un bon instrument de la propulsió de la riquesa de la nostra terra.

JOAN ROCA XIMENES

Manufactures de punt

Especialitat en seda,
fil d'Escòcia i sedalí-
na - Mitges i mitjons
Cotton i mitjons i mit-
ges sense costura.

Real, 79

MATARÓ

Enric Miracle

CONFITERIA I PASTISSERIA

Especialitat en bo-
des, banquetes i bateigs
Vins i Xampans

Rbla. Mendizábal, 35
Telèfon número 54

Mataró

Editorial Catalana

— S. A. —

La més important
empresa editorial
de la nostra terra.

Mallorca, 257 i 259
BARCELONA

ANUNCIS D'ESPECTACLES

TEATRE TIVOLI

Mon 5099 A. Grandiosa companyia
plana de vodevil i grans espectacles
BERGES-SANTPERE

Avui, divendres, tarda, a les cinc.
us populars. Ultima representació
la interessant tragèdia còmica-en-
ca, en quatre actes i nou quadros,
Muey-Eon i G. de la Fonhardiere,
traducció literal, d'Amichatis.

EL MISTERI DE SAINT CLOUD o EL ORIM DEL PEGOT

tagonistes: Assumpció Casals, Jo-
Santpere i Josep Bergés. Tras-
es de broma continua. Nit, a les
143 representació de la tragi-
dia popular catalana, evocació
la vida barcelonina de l'any 1840,
tres actes i un epilog (sis quadros),
escrita per Amichatis i Mantua.

BAIXANT DE LA FONT DEL GAT o LA MARIETA DE L'ULL VIU

OBRA DEL DIA. CREIXENT EXIT
mà, dissabte, tarda, BAIXANT DE
FONT DEL GAT. Nit, BAIXANT
LA FONT DEL GAT. — Diumenge,
tarda, BAIXANT DE LA FONT DEL
T. — Es despatxa a comptaduria.
vinent setmana, estrena en aquest
tre, de la interessant obra dels se-
yors Capdevila i Fontdevila, L'AUCÀ
D'UNA COUPLETISTA

Teatre de Novetats

Companyia ALBA-BONAFA. — Dar-
res funcions de la temporada. —

Avui, divendres, tarda, a les cinc.
PREUS POPULARS. Butaca platea
amb entrada, 2 pessetes. La comèdia
en tres actes **EL ORULLO DE AL-
BACETE**, Nit, a les deu, PREUS ECO-
NOMICS. Butaca platea amb entrada,
250 pessetes. L'estudiantina **LA CASA
DE LA TROYA**. — Demà, tarda, a les
cinc, populars: **MONTMARTRE**. Nit,
a les deu, econòmica: **LA PRISA**. — El
diumenge: Comiat de la Companyia.
Tarda i nit, preus econòmics. Tarda,
LOS CACIQUES. Nit: Funció monstre.
5 actes, 5. 2 obres, 2. Primer: **LA GEN-
TH. MARIANA**. Segon: **LA SENORITA
ANGELES**. — **ADEU A BARCELONA**
de la Companyia ALBA-BONAFA.

ELDORADO

Companyia Velasco Sarsuales i Revistes

Avui, divendres, tarda, a les cinc.
Gran Matinée Popular. Colossal pro-
grama. La joguina còmica dels se-
nyors Mihura, Alvarez i J. del Toro,
música de Leo Fall, adaptada per Ce-
lesti Roig, **LOS CAMPESINOS**. Gran-
diós exit del divertit sainet en un
acte i dos quadros, d'A. Ramos Mar-
tin, **EL SEXO DEBIL**, i reposició del
famos sainet líric en un acte i tres
quadros, original i en vers, dels se-
nyors López Silva i Fernández Shaw,
música del malaguanyat mestre Cha-
pi, **LA REVOLTOSA**. Nit, a les deu:
La historieta còmica **PULMONIA DO-
BLE**, i la formosa revista **ARCO IRIS**
Davassall de presentació. Riquíssim
vestuari Magnífic decorat. Art. Be-

llesa i Elegància. L'espectacle del dia.
— Demà, dissabte, tarda: Gran Ma-
tinée Aristocràtica. **ARCO IRIS**. Nit,
i totes les nits: **ARCO IRIS**.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, tarda, a dos quarts
de cinc. «La casa de accorro», «La
guardia amarilla» i «La alsaciana»,
per Ferret. Butaca amb entrada, 150.
General, 0'50. Nit, a tres quarts de
deu. Primer: «El chiquillo»; segon: es-
trena a Espanya del pasatemps de
Manuel Fernández i mestre Josep Pa-
rera

Antoñita la del guarda
tercer: exitàs de la revista d'actuali-
tat

Que és gran Barcelona!

TEATRE D'ART

ESTUDI CIRERA
Salmerón, 175. — Telèfon 206 G.
Cine sessions. Mercè Nicolau. Primer
actor i director, **Enric Giménez**
Dissabte, 29 juliol, a les deu de la nit
estrena en català de l'obra en quatre
actes d'Oscar Wilde

El vano de Lady Wiendermore
Intermedis musicals Quintet Alsó.
Venda de localitats a l'Estudi Cirera
i al Centre de Localitats de la
Plaça de Catalunya

PALACE CINE

SALO DE MODA
Avui, divendres, tarda i nit, magní-
fics programes. Grans estrenes d'exit:
L'ENGINY D'ELISETA; la de formós
argument, EL TIGRE DE SANT PERE,
i els formosos films d'exit extraordi-
nari: LA RETRETA i DESENFRE.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda
Avui, divendres, escollit programa:
«Queda vostè despatxat». Gran repre-
sa del Programa Ajúria, pel simpà-
tic artista Wallace Reid. «El testimo-
ni del mort», per Vill Rogers. «El
cambrer major», el més gran exit de
broma continua, per Tomaset.

TURO PARK

PARC DE MODA
Avui, dia de Moda. Concert per la
BANDA DE CAÇADORS DE BARCE-
LONA. Cursa de cintes amb premis,
al Witching Waves. A la plaça de
Festes.

¿ANTRADE?
l'home misteriós, amb els seus incom-
prendibles treballs. RAOU i CARMÉ
JAMENSON'S, famoses i elegants ba-
llarines. Orquestra vienesa a la terrassa
del Restaurant. Coberts a 750 pes-
etes i a la carta. Servei d'autoòmnibus,
plaça de Catalunya a TURO-
PARK. ENTRADA DE PASSEIG, UNA
PESETA.

Frontó Principal Palace

Avui, nit, dos interessants partits.

FUTBOL

Grans partits inter-regionals
Dies 30 de juliol, 1 5 i 6 d'agost

REAL CLUB FORTUNA, de Vigo

(Campió de Galícia)

C. D. EUROPA

(Camp Europa)

a les cinc de la tarda

Per entrades i localitats a l'estatge
social, carter de Sant Domingo, 7.
(Teatre Principal de Gràcia).

Vols i viatges en avió

Cada dia, des del diumenge, dia 30
del corrent, des del Parc de TERRA-
MAR, SITGES. — Telèfon 341. Parc Ho-
tel.

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Tarda i nit: ADELINA
NAJERA, eminent coblejadora (per
primera vegada a Barcelona), MARIA
PUJOL, bellíssima i escultural dan-
sarina; Exit enorme de l'eminent
transformista i imitador BERTINI.
Orquestra Tzigans Planas.

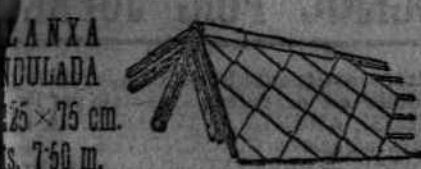
AGUES BICARBONATADES IPOIO-
QUES AZOADES. Premiades amb me-
lles d'or i de plata, en diverses exposi-
cons. Curació de les malalties de l'estó-
mac, fetge i intestins. Font de la Tenia,
per als artrítics i de les vies urinàries.

RIBAS

GRAN BALNEARI. HOTEL MONTAGUT

PIRENEUS ORIENTALS DE CATALUNYA
Temporada de 1 de juliol a 30 de setembre. Clima tònic i fresc: de 18 a 20
graus a l'estiu. Confort. Habitacions amb bany i aigua corrent en quasi
totes. Restaurant a càrrec dels senyors Colomer i Tomás que tan encerta-
dament el dirigiren l'estiu passat. Informes: Passeig de Gràcia, 117, 1.er

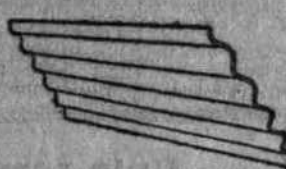
LANXA
ONDULADA
25 x 75 cm.
es. 7-50 m.

Pissarra artificial
per a cobrir
Materials armats amb
amiant exclusivament

Rocalla

Josep Esteve i C.
Portal de l'Angel,
núm. 1 i 3, pral.
Telèf. 3344 - Barcelona

PLAQUES
de
40 x 40 cm.
Pts. 5'05 m²

Gran Xampany "LUMEN"

El favorit del públic per sa esmerada elaboració en les seves grans caves que posseeix a Haro
BODEGAS BILBAINAS, S. A. :: Vins fins de RIOJA - Conyac FARO

GRAN NOVETAT. Molt aviat sortirà el
Xampany LUMEN rosat en els seus tipus sec, mig sec i dolç

Reuma, Catarros,
Calculs, Neurastènia
CURA DE REPÓS

Balneari TERMES PALLARES

ALHAMA DE ARAGON, Casino-
Teatre. Grans parcs i llac nave-
gable. — Informes directament ó
don Amado Gran. Mallorca, 189, i Far-
màcia Bermúdez, Aragó, 225-Tel. 1549 G

URALITA

PER A COBERTES
URALITA, S. A.

SUCCESSORA DE ROVIRALTA I C.^a, S. EN C.
Plaça d'Antoni López, 15 — Telèfon A 16441 A 848
BARCELONA

FREIXENET

El millor XAMPANY

Caves a Sant Sadurní de Noya

REPRESENTANTS EXCLUSIUS:

Fill de Jaume Carbó. Floridablanca, 142. — Telèfon 4.422 A
y Fèlix Ferrer. Verdi, 55. — Telèfon 355 G

La laborator
especial per

ANALISIS MODERNS D'ORINA

Demani's el follet il·lustrat
Dr. VELLVE, Professor Aux. de la
Facultat de Farmàcia, Fernando, 56.

LA MILLOR TINTURA PROGRESSIVA

LA FLOR DE ORO

Usant aquesta privilegiada aigua
may tindreu cabells blancs ni seréu calvos

**El cabell abundant y hermós
és el millor atractiu de la dona**

La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro
La Flor de Oro

es la millor de totes les tintures para'l cabell y la barba; no lace'l cutis ni embruta la roba.

Aquesta tintura no conté nítrat de plata, y ab son de el cabell se conserva sempre fi, brillant y negre.

Aquesta tintura s'usa sense necessitat de cap preparació, ni tan sols s'ha de rentar el cabell, ni abans ni després de l'aplicació, aplicant-se ab un petit respall, com si fos bandolina.

Usant aquesta aigua's cura la caspa, s'evita la caiguda del cabell, se suavisca, s'augmenta y's perfuma.

és tónica, vigorisa les arrels del cabell y evita totes ses malalties. Per aixó s'usa també com a higiènica.

conserva'l color primitiu del cabell, ja sigui negre o castany; el color depén de més o menys aplicacions.

Aquesta tintura deixa'l cabell tan hermós, que no és possible distingir-lo del natural. si la seva aplicació's fa bé.

La aplicació d'aquesta tintura és tan fácil y cómoda, que un hom mateix pot fer-seho; per lo que, si's vol, la persona més íntima ignora l'artifici.

Ab l'us d'aquesta aigua's curen y eviten les plaques, para la caiguda del cabell y excita'l seu creixement, y com el cabell adquireix nou vigor, may seréu calvos.

Aquesta aigua deuen usarla totes les persones que desitgin conservar el cabell hermós y el cap sa.

Es la única tintura que als cinch minuts de posada permet arrugar-se el cabell y no fa mala olor; deu usar-se com al fós bandolina.

Les persones de temperament herpètic deuen precisament usar aquesta aigua, si no volen perjudicar la seua salut, y logran tenir el cap sa y net ab una sola aplicació cada vuit dies; y si a la vegada desitgen tanyir el pèl fassis lo que diu el prospecte que acompanya a la ampolla.

De venda: principals perfumeries y drogueries d'Espanya.

Callicida ESERIVA

Unic remei d'èxit segur

per a

Ulls de Poll i Durícies

De venda en les principals farmàcies
DEPOSITARIS, J. URIACH I C.^a BRUCH, 49

PER A L'ISTIU

Rés més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reuneix les condicions de perfecció i barata és fa quasi indispensable. Aixó ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estóig curo correcte per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades
pel limitat preu de

35 PESSETES

Carles Tutusaus - Fabricant

BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS. Palla, 13 i 15, pral.

Litinoides

SERRA

La mejor agua de mesa

se obtiene mezclando el contenido de esta botella con un litro de agua, a ser posible, hervida. Tépose la botella inmediatamente después de haber procedido a la mezcla.

Esta es la verdadera bolsa de los Litinoides Serra

Primera sal lística fabricada en España para la obtención de sabronísima agua de mesa, maravilla de salud.

Exiglo el nombre registrado LITINOIDES

en letra blanca sobre fondo azul.

FÁBRICA DE PRODUCTOS FARMACÉUTICOS

A. SERRA. - REUS

EN COLOR AZUL

BANYS DE LÈS, Vall d'Aran, prop de Luchon

Aigües sulfuroses, especials per a les vies respiratòries i urinàries, bany, dutxes per a reumatismes i mals de la pell.

HOTEL en el mateix establiment al preu de 9 pessetes cada dia.

La Puda de Banyoles

Balneari d'Aigües sulfídriques, sulfidratades-sòdiques, silicatades i radioactives, que són les d'Europa, que contenen més sílice coloidal i silicat-sòdic, té una temporada oficial que comença el 1.er de maig i acaba en 31 d'octubre.

Lloguers

Pianos de lloguer de variis preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER

Vendes

COPIES Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH

LES MES PERFECTES

Casa García Suarez

38, Rambla Catalunya

Telèfon 4335 A.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, platí, brillants i perles.

Jolerias de J. Nàñez

Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 8.

Anuncis

Telegrams

Cablegrams, Radiotelegrams, Es cursen immediatament servint-se de la

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ

Estalviareu temps i molesties. Rambla de les Flors, 16, baixos.

PIANOS

garantitzats 1.600 Ptas

NEW-PHONO, Ample, etc.

PANYOS I DRILLS

J. Mir Vives, S. A., Rda. Sagrada Família, 15. Liquidem a preu de cost l'existència d'istiu en Panyeria, Drills i Forros. Remanem sastrers. Vendeu a preu gros i detall. Retalls els dilluns i divendres.

Hèrnies

(TRENCADURES) Està comprant per l'esperança que l'enemic més gran del trenca't és l'ús d'un mal braç que no li conté degudament l'hèrnia obligant-lo a portar una vida malaltissa que es converteix en constant amenaça a la seva existència. L'especialista Senyor Vives posa a l'abast de tots els trenca'ts un privilegiat «Braguer Medical» que combat amb gran èxit tan molestosa malaltia. El trenca't que per primera vegada el dit aparell experimenta una sensació benestar i comoditat immensa, obtenint la contenció de la hèrnia tan perfectament, que el lliura instantàniament de tot perill, totificant-li a la vegada les parts herniades fins a la definitiva curació, mètode que substitueix amb indiscutible avantatge a la perillosa operació.

TRENCA'TS: Abans d'operar-vos ni comprar bragueria factuosos que posen en perill vostra apropiada salut, vegeu consultar-los. Perquè nostra casa us pot oferir consells i anys d'experimentació en el tractament de tota classe d'hèrnies: és la millor garantia que poden destijar. Despatx: 9 a 12 i de 3 a 6.

Els dimenges i dies festius: de 9 a 12

Rambla Centre, 12 pral., casa «VIVES» (tocant Liceu)

Salut : Força : Vigor : Joventut

HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilitades de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES

Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosis de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORDONET, és el veritable específic actiu per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis i tota mena de tos de les criatures.

Dipòsits: Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu i J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Torelló-Hotel Bosch

Especial per a estiu per la seva agradable temperatura. Espaioses habitacions. Cuina selecta

DESCOBRIMENT SENSACIONAL!

TUBERCULOSOS, NO DESESPEREU!

La vostra curació és un fet, si recordeu al metge que els Tisiòlegs més eminents del món utilitzen com a tractament **ULTRA-MODERN** «antimicrobi», «antitòxic» i «antimolèstic» per a la defensa i immunització de l'organisme infectat, la darrera paraula de la ciència Bioquímica, o sigui el producte anomenat

“Serofimina Puig Jofré”

(Nom registrat en tots els països)

Medicació injectable, que pot i deu ésser aplicada en tots els períodes de la malaltia. — Efectes rapidíssims. Multiplicació inusitada de les defenses naturals i afluïment immediat del bacil de Koch i altres associacions patògenes.

Es troba de venda en totes les bones farmàcies del món.

Demani's informació i prospecte als concessionaris per a Espanya: Senyors Pérez, Martín i Companyia, Alcalá, 9. Madrid, i Consell de Cent, 341, Barcelona.

FUMADORS

PAPEL CARLETS

LOT.

VEGETAL I SENSE COLA

Casa nova

amb sis pisos, aigua i electricitat, venç per 12.000 duros, part al comptat i part a termini, situada a Valldar, deu minuts de tramvia. Pagament per anys. Tracte directe, res de primes. Escriure: 271, Rambla de les Flors, 16 (Anuncia).

PISOS

per a llogar, de 75 i 100 pessetes al mes, aigua i electricitat, situats a Valldar, deu minuts de tramvia. Pagament per anys. Tracte directe, res de primes. Escriure: 271, Rambla de les Flors, 16 (Anuncia).

Empresa Ideal d'Informació

Anuncis i Esquels mortuòries per a tots els periòdics

Grans descomptes

Serveis que presta aquesta casa

Missatgers ràpids

SERVEI RÀPID

Repartiments de totes classes

Admissió de quantitats per a imposar en l'Administració de Correus

GIR POSTAL

Telegrams - Telefonemes se cursen immediatament

CASILLES

per a rebre la correspondència

Llista. - Particular

Rambla Flors, 16, baixos